

Gwom 'Borga/ Isi ki Gwo ma MARKUS mo

*Gwo jin Cin ma Yohaan jin Ta'da Manmiiya Mii
ki Yi'de/mo*

¹ Montel 'pen gi gwom 'borga/ ma Yesus Kristhos jin ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

² Me'd gwo jin 'kwarkunu eya Ishaya jin ta'da manci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo ki:
Hili mo mo ma. Aha/ hashkina agum bway pem ibwambori jis/em pini mo.

a'di jin midi thoson /e bway mo.

³ 'Twa/ gi wathin 'de/ mmocuu gwo em bwaasho ki:

Thosoni bway gi Tapa mo ma,
kari bway piti ka ji sho'k mo.

⁴ Yohaan jin ta'da manmii 'kwani ki yi'de/ a'di pilki'd mo e mombwaasho mo mmoci gwo mo gom mo jin minu miiya mii ki yi'de/ mo mmorica du is mo gom gwo gi miinthus kun minu gwam 'kwani mo.

⁵ Dhali aris 'kwani iikin ka pije/ e a'di mo 'peni aris bampa/ gi Pa Yahuudiyya mo dhali 'peni aris 'kwani gi Pa Urushaliim mo. Dhali uni 'kokunu mo mmomii ki yi'de/ ki a'di mo e Yi'deñ Kumma/ Uurdun mo mmopikina uni gwo gom miinthus buni mo be.

⁶ Dhala Yohaan si'da/ hi'thki'da mur kalman e isi a'di mo dhali a'di ta'd gi wackan jin hi'thkina a'di e empa'd piti mo dhali a'di 'ka'da kuuyu/ dhali shwa'da dham eya kur mo be.

⁷ Dhali a'di çiki gwo mo mmo/o gwo mo ki: N'ko'di aha/ mo tani jamu/ midi pu'du/ mo jin ca'd ki aha/ mo. Dhali waçkana ppam piti mo tani aha/ dinaki ha me'd mo mmoluŋ ki ji luŋ mo dhali 'cuk uni mo be.

⁸ Aha/ miikina um ki yi'de/ tani hili a'di midi mii um ki Shi/in Dheleladhelel mo be.

Mo jin Miinuwa Yesus ki Yi'de/mo

⁹ Dhali ka tee gwansan mo tani Yesus pu'dki'd mo 'peni Pa Naasira jin di'd e Pany Jaliil mo dhali a'di miikunu ki yi'de/ ka Yohaan mo e Yi'den Kumma/ Uurdun mo be.

¹⁰ Dhali ki a'di piki'd ka pije/ 'peni yi'de/ mo tani ise/ ki jahanne/ a'di parki momis e mo mmodi ki kany dhali Shi/in di'd mmothulu/ i a'di mo me'd gurko/ mo be.

¹¹ Dhali 'twa/ cikkunu 'peni momis mo ki: /E ta Ya/m pem jin enka/ mo, dhali aha/ 'bora bwa ki 'bor ki /e mo.

Mo gi Paluwa Yesus mo

¹² Dhali Shi/in Dheleladhelel a'di urki'da Yesus ka pije/ ise/ mo e mombwaasho mo.

¹³ Dhali a'di diki'd e mombwaasho mo ka cim ma issu/ mo, dhali a'di palkunu ka Seṭaan mo. Dhali a'di nyakki di ki tombwaasho mo. Dhali iman'doyu gwo pu'dkin mo dhali mii a'di to mo be.

Yesus Telki Mii ma Tu'd Piti 'Pen mo

¹⁴ Dhali ka Yohaan karkunu eya sijin mo tani Yesus pu'dki'd mo e Pany Jaliil mo mmoçi gwom 'borga/ ma Arumgimis mo

15 dhali mmo/o gwo mo ki: Mo thimkunu mo, dhali Bampa/ ma Arumgimis pu'dki'd e me'd mo. Rici adu is mo ma dhali gam gwom 'borga/ is mo.

Yesus Yukki Imancesh To Yi'de/Idoŋon mo

16 Dhali me'd jin yakina a'di ki yampe e shemen ma gap ma Al ma Jaliil mo tani a'di parki'da Simaan e mo dhala Andaraawus jin ta'da kam ma Simaan mo mmobiṭkina a'di a'thi/ eya al mo haali/ uni ta 'kwani kun ta imancesh to yi'de/ mo be.

17 Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Baṭhi aha/nsho'k mo ma, dhali aha/ mina dhu um mmowar ki imanbu'th 'kwani ki gwo mo be.

18 Dhali ki jahanne/ uni dhalkina 'thim buni 'pen mo dhali uni ki baṭh a'di nsho'k mo be.

19 Dhali mmothothkina a'di is ari'ceenne/ mo tani a'di parki'da Yakuub e mo jin ta ya/ ma Sabadi dhala Yohaan jin ta'da kam piti mo uni kun 'kokin eya kur buni mo mmoshowa 'thi/ mo be.

20 Dhali ki jahanne/ a'di ki yuč uni mo. Dhali uni dhalkina babam buni ka Sabadi eya kur mo nyakki ciŋkina/ kun miina ṭu'c mo dhali baṭh a'di nsho'k mo be.

Wathi/jin Bu'th ma Arum Thus jin Nyo/o'd mo

21 Dhali ki uni pu'dkin mo e Paŋ Kapranahuum mo tani dhali ki jahanne/ a'di seki gu'b gi montul is buni ka cim ma pesu/ mo dhali a'di ṭorki gwo mo be.

22 Dhali uni merkin mo gom gwom piti jin ṭorkina a'di mo haali/ a'di ṭorki uni gwo mo me'd wathi/ jin ta gi moshirr mo dhali yisa me'd iman'kwar to mo.

23 Dhali ki jahanne/ wathiŋ kamu/ diki'd e gu'b montul is buni mo a'di jin taki'd ga rum thus jin nyo/o'd mo be.

24 Dhali a'di cuuki'd ki dhan 'twa/ caaca mo mmo/o gwo mo ki: Ki /e mini mii atinta ki aman mo, Yesus gi Pa Naasira mo? A/e pu'dkin mo mmo'ce'd aman sho'k mo? /E mishka/ ki /e ta a'din tal /de/ ma Arumgimis jin Ɂogu mo.

25 Hila Yesus Ɂucurki a'di ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Ɂa'bi ki shwam. Piyu/ ka pije/ 'peni a'di mo.

26 Dhala rum thus jin nyo/o'd ki tor a'di 'ko'da 'cess mo dhali cuu gwo ki dhan 'twa/ jin caaca mo. Dhali a'di ki pi ka pije/ 'peni a'di mo.

27 Dhali uni 'baar mo merkin mo. Dhali wakan, uni dotki gwondot e bwam uni mo mmo/o gwo mo ki: Mii yan ta'da taye? Gwon this jin ḥoru de. Ki moshirr maja sa/ i᠁ankina a'di arum thus kun nyo/ on gwo mo dhali uni ha a'di gwo e mo?

28 Dhali ki jahanne/ gwom piti yaki'd ki lala'th mo e mo 'baar mo ki tur mo eya ris bampa/ kun 'kon ki jinj 'kam mo e bampa/ gi Pany Jaliil mo be.

Yesus Wa᠁ki'da Mar ma Simaan jin Ta'da 'Bomi mo

29 Dhali ki jahanne/ a'di dhalki gu'b gi montul is buni 'pen mo dhali a'di ci᠁ki'd mo e gu'b ma Simaan mo dhala Andaraawus mo nyakka Yakuub mo dhala Yohaan mo be.

30 Dhala mar ma Simaana 'bomi, a'di 'ba'thki'd mo mmo/ish 'ko'da 'cess ki 'batha thunya/ mo dhali ki jahanne/ uni ki ḥorki a'di ayim mo be.

31 Dhali a'di pu'dki'd mo mmobutha yim mme'd mo dhali 'deka yim ki mis mo dhala thunya/

dhalki'da yim 'pen mo, dhala yim miiki uni to mo be.

Yesus Wački 'Kwani ka Ris Mom'pimpili/ mo

³² Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo jin yulkin ma tente/ mo taní uni kalki 'kwani e a'di mo, aris uni gun 'ba'thkin mo dhali uni kun bu'thkin ma ruma 'cesh mo be.

³³ Dhali aris 'kwani gi 'peñkuman bampa/ 'baar mo tulki is mo mmontal 'de/ mo e shan'tamo/ mo be.

³⁴ Dhali a'di ki waç uni ka ris mo, uni gun 'ba'thkin mo ki 'ba'th ki she/ ki she/ mo, dhali a'di ki ura ruma 'cesh ka pije/ mo, dhali a'di diki dhala ruma 'cesh bway mo mmowal 'twa/ mo haali/ uni nyithki a'di mo be.

Yesus Yaki'd mo Mmoçi Gwom 'Borga/ mo

³⁵ Dhali ki mo ta mon'thamo/ ka 'tum gana/ mo ki moñkush ntwa/a/ mo taní a'di cuki mis mo dhali ya mo e mo jin pina 'kwani mo, dhali a'di ki 'tho mo be.

³⁶ Dhala Simaan dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo taní bathki a'di nsho'k mo be.

³⁷ Dhali uni gamki a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Aris 'kwani 'baar mo ḥapki /e mo be.

³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana iina mo e bampa/ kun 'dish yan is mo, ki aha/ mina ci gwo mmun si'da/ mo. Haali/ gom mii gi wakan mo taní a'di ipu'dkika/ mo be.

³⁹ Dhali a'di yaki'd ki tur mo e bampa/ gi Pany Jaliili 'baar mo mmoci gwo mo e gu'b gi montul is buni mo dhali mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ mo be.

Yesus Dhelelki Wathi/jin 'Kosha Monthus Is mo

40 Dhali wathi/ jin 'kosha monthus pu'dki'di a'di mo mmonjap mowoth' peni a'di mo, dhali ca'bki jin 'kupa'dupun mo dhali o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e ona bwa mo tani /e mishi aha/ dhelel mo.

41 Mmogukina a'di a'di ki e ma 'thime/ ki mo/en mo tani a'di ki he'th me'd piti mo dhali ta a'di is ki me'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Aha/ ona bwa mo be. Dheleli mo ma.

42 Dhali ki jahanne/ monthus dhalki a'di 'pen mo dhali a'di dhelelkina is mo be.

43 Dhali a'di ki kan a'di gwo ki 'bi'th mo dhali hash a'di mo mmoyaku/ mo ki jahanne/ mo

44 dhali tor a'di gwo mo ki: Hili miim pini i e ki 'bore/ mo ki /e mini diki tor jan tal 'deñ kamu/ gwo mo. Hili yaku/ mo dhali tora gasiis is pini i e mo dhali ci a'di to gom is pini jin dhelelkunu mo me'd gwonjkan jin kankin ma Musa mo haali/ a'di ta gwo jin nyo/a 'kwani mo.

45 Hili a'di yaki'd ka pije/ mo dhali tel mii 'pen mo mmobah gwo gom a'di 'bañany mo dhali mmokal gwo ki lala'th mo. Wakan a'di mol ma Yesus cic bampa/ dok/e mo eya tente/, hili a'di di'd ka pije/ 'peni bampa/ mo, dhali 'kwani pu'dkini a'di mo 'peni aris shemen bampa/ mo be.

2

Yesus Wacki Wathi/jin Mutta/ Is Is mo

1 Dhali ki a'di dokki'd ka nyañ'ko'd mo 'peni Panj Kapranahuum 'ko'da cim ka hony/e mo tani gwo toru mo ki a'di di'di pa mo be.

2 Dhali 'kwani ka ris tulki is mo mmonjal 'de/ mo. Wakan, mo piyi'd gom uni mo. Moñkamu/

yisa di'da shan'tamo/ si'da/ mo. Dhali a'di di'd mo
mmoči uni gwo mo be.

³ Dhali uni pu'dkin mo dhali kali wathi/ jin mutta/ is mo e a'di mo, jin ɬalkina 'kwaniŋ gwasi doŋon mo be.

⁴ Dhali ki uni mol a'di 'dish is mo goma waambuhany 'kwani mo tani uni ɬa'cki 'kunGU'b mo 'peni 'kupi a'di mo. Dhali ki uni tupki mo i e mo tani uni ki dhala ci me'd ki wathi/ i e jin mutta/ is mo be.

⁵ Dhali ka Yesus parki mongam gwo is buni e mo tani a'di ki o wathi/ jin mutta/ is gwo mo ki: Ya/m pem, miinthus pini gwamkunu /e mo be.

⁶ Dhali iman'kwar ton tiya, uni 'kokin mo mmodot gwo mo eya dum buni mo ki:

⁷ Katinta sa/ i/ona wathi/ yansan gwo gi wakan mo? A'di walki gwo sor mo. Kaja a'di midi mish gwam 'kwani gom miinthus mo, hili jasa Arumgimis a'di 'de/ mo be.

⁸ Dhali ki jahanne/ Yesus nyithki'd e is piti ki uni tan gi gwondot wakan e is buni mo dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta dotkina um gwondot eya dum bum kan mo?

⁹ Ki ji gi 'ka'da mii mane ti, mmo/o wathi/ jin mutta/ is gwo mo ki: Miinthus pini gwamkunu / e mowa? walla mmo/o gwo mo ki: Cuyi mis mo dhali 'deka cim pini mo dhali yayi mo?

¹⁰ Hili ki um mini mish ki Ya/ gi 'Kwani ta gi moshirr mo e mony'cesh yan mo mmogwam miinthus gi 'kwani mo, a'di ki o wathi/ jin mutta/ is gwo mo ki:

¹¹ Aha/ ona /e gwo mo ki: Cuyi mis mo dhali ɬala cim pini mo dhali yayi bway pa mo.

12 Dhali a'di cuki mis mo dhali ki jahanne/ a'di ki ƙala cim piti mo dhali ya ka piye/ mbwambori uni 'baar mo. Wakan aris uni 'baar mo merkin mo dhali karkina Arumgimis ki ca mo mmo/o gwo mo ki: Ana 'konaki par ji gi wakan e me'd 'de/ ki sule/ mo be.

Mo jin Yukkunuwa Lawi mo

13 A'di yayi'd ka piye/ mo dok/e e shemen ma gap ma al mo, dhala dhana buhany wathimpa tulki is i a'di mo, dhali a'di torki uni gwo mo be.

14 Dhali ki a'di yaki'd ki yampe mo mbway mo tani a'di parki'da Lawi e mo a'di jin ta ya/ ma Halpa mo mmodikina a'di mo e mo jin teruwa thulpa/ mo, dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Bathi aha/ nsho'k mo ma. Dhali a'di cuki mis mo dhali bath a'di nsho'k mo be.

15 Dhali ki a'di ça'bki'da tharabeesa e gu'b piti mo tani imantera thulpa/ ka ris dhali imanmii miinthus 'kokin nyakka Yesus mo dhali imancik a'di gwo mo, haali/ 'kwani tana ris ka ris kun bathki a'di nsho'k mo be.

16 Dhali iman'kwar to dhali 'Kwani Parisiyiin ki uni parki a'di e ki a'di shwaki to nyakki uni gun ta imanmii miinthus mo dhali imantera thulpa/ mo tani uni ki dot imancik a'di gwo gwo mo ki: Atinta ishwana a'di to nyakki imantera thulpa/ mo dhali nyakki uni gun ta imanmii miinthus kanni?

17 Dhali ka Yesus cikki a'di yan mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: 'Kwani gwansan kun 'kon ki 'bore/ mo tani uni mini 'koki mii ta ga hakiim mo, hili uni gwansan kun 'ba'thkin mo be. Aha/ pu'dkina mo yisa mmoyuƙ 'kwani kun mii miŋkar/e hili gom imanmii miinthus mo be.

Gwo jin Dotu mo gom To jin Ga/u mo

¹⁸ Dhali imancika Yohaan gwo dhali 'Kwani Parisiyiin uni ga/ki to mo dhali 'kwani pu'dkini a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Katinta si'da/ imiina imancika Yohaan gwo mii mo dhali 'Kwani Parisiyiin mmoga/ to mo, hili imancik /e gwo uni 'koki ga/ to mo be.

¹⁹ Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Mina 'kwani yilkina/ gwansan, uni kun yuku mo e momiimash mo mish to ga/ mo ki wathinya'a'b diki'd nyakki uni naskina/ mo 'taa? Me'd jin dikina wathinya'a'b e bwam uni mo tani uni moli to ga/ mo be.

²⁰ Atee midi pu'du/ mo ki wathinya'a'b minu susu/ 'peni uni mo tani dhali yan'ko'd uni ki ga/ to ka tee caan mo be.

²¹ Wathinj kamu/ yisa di'da jin sho burrinyen this apo/ sharkin burrinyen dhamo/ mo. Wakki/ a'di midi mii kan mo tani mo jin 'dalu midi dher bwa 'peni a'di jin ta jin this mo 'peni jin dhamo/ mo, dhali mondhere'd midi war ki shi/ mo.

²² Dhali wathinj kamu/ yisa di'da jin midi kar yimana mura'th jin ta jin this mmowol a'di e kucanj jin wolu yimana muratha dhamo/ mo. Wakki/ a'di midi mii kan mo tani yimana mura'th midi 'twak kucanj mo dhali yimana mura'th midi gaça sho mo. Dhali wakan kucanj minu dher bwa mo, hili yimana mura'th this minu mii wol mo e kucanj this jin dağa kucuru/ mo be.

*Imancik Gwo Uni 'Ce'dki Pos ka Cim ma Pesu/
mo be*

²³ Ka cim ma pesuŋ kamu/ tani a'di yaki'd ki tur mo e bwam bunto mo. Dhali ki uni tanki bway

buni mo tani imancik a'di gwo Ქelki mii 'pen mo
mmo'ce'd pos mo be.

²⁴ Dhali 'Kwani Parisiyiin o a'di gwo mo ki: Hili
ma, atinta imiina uni to jin dina gwoŋkan ma cim
ma pesu/ ki dhal bway mo?

²⁵ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: 'Kona um ki
den gwo e mo gom mii ma Dawuu'd mo 'taa? ki
a'di midi mii ta gi to mo dhali ki a'di 'kosha Ქe/ mo
tani a'di dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di
mo.

²⁶ A'di cički gu'b ma Arumgimis mo ka Abi/
atħhaar di'd jin ta'da gasiis jin ca'd mo, dhali shwa
tonte/ jin di'di bun'kus ma Arumgimis mo, a'di jin
dina gwoŋkan ki dhal bway mo gom 'kwanin tiya
mo, hili jasi gom igasiis uni 'cena mmoshwa mo
be. Dhali a'di si'da/ ki ćiki uni gwansan kun nyakki
'ko ki a'di mo be.

²⁷ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Acim ma pesu/
karkunu mo gom wathi/ mo, yisa wathi/goma cim
ma pesu/ mo.

²⁸ Wakan Ya/ gi 'Kwani si'da/ a'di ta tapa goma
cim ma pesu/ mo be.

3

Wathi/ jin Kutha Me'd Guŋkuru/ mo

¹ Dok/ e a'di cički gu'b gi montul is mo dhali
wathi/ diki'd jin kū'thkina me'd guŋkuru/ mo be.

² Dhali uni timki a'di mo mmopar a'di e mo
wakki/ a'di midi 'taki waç a'di ka cim ma pesu/ mo,
wakan ki uni mini 'taki ta gi gwo mmoyer a'di is ki
gway mo be.

³ Dhali a'di ki o wathi/ jin kutha me'd guŋkuru/
gwo mo ki: Yayu/ ise mo ma.

⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di ta mii jin dhala gwoŋkan bway mo mmomii mii jin 'boro'd ka cim ma pesu/ mo 'taa? walla mii jin ta jin thus minu mii mo? mmowotha/ woṭh mo 'taa? walla mmo'kosha 'kosh mo? Hili uni 'kon ki shwam mo be.

⁵ Dhali a'di ki hil mo mo mmo'kar mo ki e mo ka nyor e uni mo mmokal bwa diṭ mo goma dum buni kun 'bitha'bi'th mo. Dhali a'di ki o wathi/ gwo mo ki: Hethi me'd pini mo ma. Dhali a'di he'thi a'di mo dhali me'd piti waçkunu mo be.

⁶ Dhali 'Kwani Parisiyiin iikin ka pije/ mo dhali ki jahanne/ uni ki gam 'twa/ 'kup nyakki 'Kwani Hirodusiyiin apo/ a'di mo mmo'ce'd a'di sho'k mo be.

*Adhana Waambuhany 'Kwani 'Kokini Shemen
ma Al mo*

⁷ Yesus a'di yaki'd mo nyakki imancik a'di gwo mo e shemen ma al mo dhala dhana buhany wathimpa 'peni Pany Jaliil bathki a'di nsho'k mo. Dhali 'peni Pa Yahuudiyya si'da/ mo be

⁸ dhali 'peni Pa Urushaliim mo dhali 'peni Pa Adumiyya mo dhali 'peni bampa/ jin di'd e bwampo/ Yi'denj Kumma/ Uurdun mo dhali 'peni Pan Sur mo dhali 'peni Pa Saydaa/ mo, dhana waambuhany 'kwani mmocika uni gwo mo goma ris mii kun miikina a'di mo tani, uni pu'dkini a'di mo be.

⁹ Dhali a'di ṭorki imancik a'di gwo gwo mo mmothosona kur gom a'di mo goma waambuhany 'kwani mo, isi ciki/ ki uni mini 'koki 'taki yap a'di ki is mo.

¹⁰ Haali/ a'di wački'da wač ka ris mo, wakan ki aris uni kun 'koshkina 'ba'th ka ris mo gačkina gač mo mmota a'di is ki me'd mo.

¹¹ Dhali ka rum thus kun nyo/on parki a'di e mo tani uni ta'kkina 'cesh mbwambori a'di mo dhali cuu gwo ki dhan 'twa/ kun caaca ki: /E ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

¹² Dhali a'di ki ḷan uni gwo ki 'bi'th mo mmod-halku/ ki dhal a'di ki a'di minu mish mo.

Yesus Kwanyki Uni kun 'Koni 'Kume'd I'ce'dka Su/mo

¹³ Dhali a'di yaki'd ka gagamis e moŋ'kuwosh mo dhali a'di ki yuk uni gwansan nyakki a'di mo, uni kun ona bwa a'di ki sus mo. Dhali uni pu'dkini a'di mo be.

¹⁴ Dhali a'di ki dhu uni kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo mmonyak 'ko ki a'di mo dhali mmohash uni mmoči gwo mo

¹⁵ dhali mmota gi moshirr mo mmo/ura ruma 'cesh ka pije/ mo.

¹⁶ Simaan, a'di jin yučkunu gway ka Bučerus mo,

¹⁷ dhala Yakuub jin ta ya/ ma Sabadi mo dhala Yohaan jin ta'da kam ma Yakuub mo, uni kun yučkina a'di gway ka Buwanarjis mo jin ta 'pemen gwo jin onu ki iya/ ma wara sho'k mo.

¹⁸ Dhala Andaraawus mo dhala Pilibus mo dhala Bartulamaawus mo dhala Matta mo dhala Tuuma mo dhala Yakuub jin ta ya/ ma Halpa mo dhala Taddaawus mo dhala Simaan gi Pañ Kaana mo,

¹⁹ dhala Yahuusa Iskariyuut̄i jin 'cithi/ a'di is ki gwo mo be.

Gwo Sor jin Walu apo/ Shi/in Dheleladhelel mo

Dhali yan'ko'd a'di yaki bway pa mo be.

20 Dhala waambuhany 'kwani pu'dkin mo dhali tuli isi montal 'de/ dok/e mo. Wakan uni 'koki ta gi mo mo mmoshwa to mo.

21 Dhali ki imugum piti cikki gwo gom a'di mo tani uni pu'dkin mo dhali ḥap a'di mo mmobu'th mo haali/ uni o gwo mo ki: A'di guski'da du mo be.

22 Dhali iman'kwar to pu'dkin mo ka lunju'b 'peni Pa Urushaliim mo mmo/o gwo mo ki: A'di bu'thkin ma Baalsebuul mo dhali ki gway gi tapa ma ruma 'cesh mo tani a'di urkina a'di aruma 'cesh ka pije/ mo be.

23 Dhali a'di ki yuḳ uni i a'di mo dhali ṭor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo ki: A/ka Setaan mishi is piti ur ka pije/ ce Setaan mo 'taa?

24 Waḳki/ 'peñkuman bampa/ Ḳwa/u bwa mo e is piti mo tani 'peñkuman bampa/ Ḳaan midi mol dosh mo be.

25 Dhali waḳki/ gu'b Ḳwa/u bwa mo apo/ is piti mo tani gu'b Ḳaan midi mol dosh mo be.

26 Dhali waḳka Setaan midi cu mis apo/ is pitin gana/ mo wakan dhali Ḳwa/ bwa mo tani a'di midi mol dosh mo, hili a'di midi daḳ ka bwa i'ba/ mo be.

27 Hili wathin 'dej kamu/ yisa di'da jin midi mish ciç gu'b gi wathi/ jin 'bitha'bi'th mo dhali shi/ tom piti is mo, hili isi ciki/ a'di midi mii deḳ wathi/ jin 'bitha'bi'th ka shi/ ntwa/a/ mo. Dhali yan'ko'd ka jin gana/ mo tani a'di midi shi/ gu'b piti is mo be.

28 Ka jin gana/ aha/ ona um ki, aris miinthusi 'baar mo minu gwam ki iya/ gi 'kwani mo, dhala ris gwo sor gunn kun wala uni mo.

29 Hili a'di jin wali gwo sor apo/ Shi/in Dhele-

ladhelel mo tani minu 'koki gwam miinthus piti
ki sule/ mo, hili a'di dina mii m'ba/ ki sule/ sule/ e
miinthus mo be.

³⁰ Haali/ uni oki gwo mo ki: A'di ta'd ga rum thus
jin nyo/o'd mo be.

KoYesus dhali Ikam Piti mo

³¹ Dhali kum dhali ikam piti pu'dkin mo dhali
dosha pije/ mo. Uni ki hash a'di gwo mo dhali yuk
a'di mo be.

³² Dhala dhana waambuhany 'kwani 'kokini
'kam a'di is mo dhali uni ki o a'di gwo mo ki:
Kwan dhali ikam pini dhali i'bwanan uni 'kona
pije/ mmahan mo mmodot/e mo be.

³³ Dhali a'di ki thok gwo mo ki: Aja sa/ nta'da
ta'dam pem dhali ikam pem mo?

³⁴ Dhali a'di ki hil mo mo mmo'kar mo ki e mo
gom uni gwansan kun 'kon mmo'kam a'di is mo,
dhali a'di ki o gwo mo ki: Ita'dam pem anan be
dhali ikam pem anan mo be.

³⁵ A'diyin jin mii'd ki bwa ma Arumgimis mo
tani a'di ita'da kam pem mo dhali 'bwah pem mo
dhali ata'dam pem mo be.

4

Gwom Bi'th/e goma Ka'bany To jin Yeķu mo

¹ Dok/e a'di telki mii 'pen mo mmotor uni gwo e
shemen ma gap mo. Dhala dhana waambuhany
'kwani caaca kagahara tulki isi a'di mo. Wakan
a'di seki bwaa kur mo dhali ca'bi cine/ mo e bwa-
man ma al mo. Dhala dhana waambuhany 'kwani
uni 'koni shemen ma gap ma al mo eya 'cesh mo.

2 Dhali a'di ṭorki uni gwo ka ris mo ki gwom 'bi'th/e mo, dhali e gwom piti jin ṭora a'di uni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki:

3 Ba ciki gwo mo ma. Amanyeka ƙa'bany a'di ya'd ka piye/ mo mmoyek to mo.

4 Dhali ki a'di yekki to mo tani aka'banya tiya ṭa'kkin mo e bway tur jin iinu mo. Dhali 'dii pu'dkin mo dhali los uni mo be.

5 Dhali aka'banya tiya uni ṭa'kkin mo e mo wosh mo dhali uni daran ga 'cesh e embul mo. Dhali ki jahanne/ ki uni 'kana le/ mo haali/ uni dar ga 'cesh mo tani,

6 dhali ka tente/ sulki'd ka nyor piti jin 'batha'ba'th mo dhali mmodara uni ka birman mo tani uni la shi'bil mo be.

7 Dhali aka'banya tiya uni ṭa'kkin mo e bwam ma 'de/ mo dhali ka 'de/ can mo tani a'di çokoṭki uni mo dhali a'di moli maman dho'th mo be.

8 Dhali aka'banya tiya uni ṭa'kkin mo eya 'cesh jin 'bora'bor mo dhali uni ki ƙala dho'th kagahara mo mmocakina uni mo dhali mmomarkina uniya mar is mo, mmogwono'dkina uniya dho'th ki iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd eya tora 'de/ mo dhali ki iss 'kwanimpa ikwara mo dhali ki iss 'kwanimpa imudhe'd mo be.

9 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di jin ta'd gi gu'ban'ce mo mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

10 Dhali ki a'di di'd a'di 'de/ mo tani dhali uni gwansan kun tulki isi a'di kun tana 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani uni dotṭki a'di gwo mo isi gom gwom 'bi'th/e yan mo.

11 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um ćinu gwo jin ćinu ki kup mo gom Bampa/ ma Arumgimis mo,

hili gom uni gwansan kun 'kona pije/ mo tani uni a'di iminu ṭorki gwo ki gwom 'bi'th/e mo be.

¹² Wakan ki uni mini mii mish ka jin̄ gana/ dhali 'koki nyith̄ a'di mo, dhali uni ka jin̄ gana/ mini cik̄ a'di mo tani dhali 'koki mish a'di 'ban mo be. Hili isi ciki/ ki uni mini 'taki tu'k mo dok̄/e dhali uni minu 'taki gwamki miinthus buni mo be.

¹³ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A/um si'da/ 'koki mish gwom 'bi'th/e yan 'ban mo? Um mini mish a'di 'ban kata aris gwom 'bi'th/e gwansan mo?

¹⁴ Amanyēka ka'bany to mo tani a'di yekki gwo mo be.

¹⁵ Dhali uni gwansan uni ita uni kun ta'kk̄in mo e bway tur mo e mo jin̄ yēku gwo nycine/ mo. Dhali ki uni cik̄ki gwo mo tani aSētaan ki jahanne/ pu'dki'd mo dhali ̄kal gwo jin̄ yēku e uni mo be.

¹⁶ Dhali uni gwansan si'da/ uni ita uni gun yekkunu mo e embula 'cesh wosh mo. Uni, ki uni cik̄ki gwo mo tani uni la bu'th a'di ki jahanne/ ki bwaj̄ 'kunyu'd mo be.

¹⁷ Dhali uni tan ga birman yisa e is buni mo, hili uni 'kon jasi ari'ceenne/ mo, dhali yan'ko'd ki mon̄to'c bwa walla mo gi 'koshuwa 'kosh cuki mis mo gom gway yan mo tani ki jahanne/ uni ta'kk̄in mo be.

¹⁸ Dhali aka'banya tiya uni gun yekkunu mo e bwam ma 'de/ mo tani uni ita uni gwansan kun cik̄ki gwo mo be.

¹⁹ Hili uni bala to ga 'cesh is mo dhali 'penkapan buni jin̄ el uni e ki el mo dhali bwam buni gun ona uni gom ton tiya mo tani cīckina uni nycine/ mo dhali çokot gwo mo dhali a'di inyo/i uni mo ki uni moli dho'th mo be.

20 Hili uni gwansan kun yeku mo eya 'cesha 'borga/ mo tani uni ita uni gun cikki gwo mo dhali bu'th a'di mo dhali dho'th maman mo, eya tora 'de/ mo tani a'di dhotho'd ki iss 'de/ i'ce'dka 'kume'd mo, dhali eya tora 'de/ mo tani a'di dhotho'd ki iss 'kwanimpa ikwara mo, dhali eya tora kamu/ mo tani a'di dhotho'd ki iss 'kwanimpa imudhe'd mo be.

Monkush jin Kumu 'Kup ki Ton'kul Bwa mo

21 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Alamba/ ki a'di ƙalkunu bway gu'b mo tani a'di kumkunu 'kup ki ton'kul bwa mo 'taa? walla karkunu mo e bwan'kwariny ma angar mowa? dhali a'di dinuki kara po/ tirkina/ mo 'taa?

22 Haali/ ton kamu/ yisa di'da jin minu bag mo isi ciki/ a'di minu mish eya tente/ mo. Walla ton kamu/ yisa di'da jin minu mii ka 'di/ mo, hili isi ciki/ uni minu mish ki monkush mo be.

23 Wakki/ wathin 'deñ kamu/ ta'd gi gu'ban'ce mo tani dhalki a'di ciñ gwo mo ma.

24 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Hili ki 'bore/ a'di jin ciñ um mo. A'di jin barkina um mo tani a'di minu barki um mo dhali to ki nyanye/ mo tani a'di minu ciñ um mo be.

25 Haali/ a'di jin ta'd gi to mo tani minu ciñ/ ki nyanye/ mo. Dhali 'peni a'di jin dara'd mo tani, me'd jin tana a'di gi a'di mo tani a'di minu bu'th 'peni a'di mo be.

Gwom Bi'th/e goma Ka'bany To jin Caki'd mo

26 Dhali a'di ki o gwo mo ki: Bampa/ ma Arumgimis a'di wana e ki wathi/ jin midi 'taki pepera ka'bany bwa apo/ mony'cesh mo

²⁷ dhali 'taki ish e mo dhali cu mis mon'thiny mo dhali montee mo, dhali aka'bany midi 'taki 'ka ale/ mo dhali ca mo ki a'di molo'd mo be.

²⁸ A'cesh a'di dho'thki to ki is piti mo, ale/ a'di i'ka'di twa/a/ mo dhali yan'ko'd akulpe/ mo dhali yan'ko'd maman gana/ mo.

²⁹ Hili ki maman iski'd mo tani a'di ki kar mo ma nyertha/ eya tente/ ki jahanne/ mo haali/ mo gi minu 'cith to mo pu'dki'd mo be.

Gwom 'Bi'th/e gom Emen To jin Miinuwa 'Tash mo

³⁰ Dhali a'di ki o gwo mo ki: Mina ana kar Bampa/ ma Arumgimis ka par 'ban kata moye? walla gwom 'bi'th/e gi wakata imina ana i/o mo gom a'di mo?

³¹ A'di wana e ki emena ka'bany to jin miinuwa 'tash mo, a'di jin yekkunu apowa 'cesh mo. A'di ta ara ka'bany to jin ca'ba e ki piri'th piri'th apowa 'cesh mo.

³² Hili ki a'di yekkunu mo tani a'di caki'd mo dhali a'di warki'd ki dhan wurup mo dhali a'di ki pepera adhana bi mo. Wakan 'dii kun pen e mis mo tani uni nyanji gu'b buni eya lam piti mo be.

Mo gi Bu'th ma Yesus Gwom 'Bi'th/e Mmotor mo

³³ Ka ris gwom 'bi'th/e gi wakan mo tani a'di ki tor uni gwo mo me'd jin mina uni 'taki mish a'di mo be.

³⁴ A'di diki tor uni gwo ki dar gi gwom 'bi'th/e mo. Hili e imancik gwom pitinj gana/ mo uni 'cena mo tani a'di ki be'd uni gwo 'baar mo be.

Yesus Doshki'da Dhana Punthar 'Tham mo

³⁵ Ka tee ćaan ki mo ta mom'pimpili/ mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalki ana iina mo mmo'citha/ gap gi 'bana kamu/ mo.

³⁶ Dhali mmodhalkina uni awaambuhany 'kwani 'pen mo tani uni suski a'di nyakki uni mo me'd jin ća'bkina a'di e bwam ma ƙur mo. Dhali akura tiya nyakki 'ko ki a'di mo be.

³⁷ Dhali adhana punthar 'tham poshki'd mo dhali yi'de/ birki bakal mo mmodora ƙur mo. Wakan akur a'di 'tu'dkina yi'de/ hila/ mo be.

³⁸ Hili a'di diki'd mo e bum 'pen ma ƙur mo mmo/ ish e apo/ burrinye/ jin ishu 'ba/ mo. Dhali uni merki a'di e mo dhali o a'di gwo mo ki: Mantor gwo, ki /e bunya/ dina is ki mer mo ki ana mina 'ce'd sho'k mo?

³⁹ Dhali a'di ki mer e mo dhali ƙucur 'tham ki gwo mo dhali o yi'de/ gwo mo ki: Roci sho'k mo dhali doshi munjung mo. Dhali 'tham doshki'd mo dhali adhan mo dosh ki biyuu mo be.

⁴⁰ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Katinta ƙo/ka uma ƙo/ ise? Um dar gi mongam gwo is mo 'taa?

⁴¹ Dhali uni 'kokunu mo mmo'tu'd ki mondee is mo dhali o gwo ka rem 'kup mo ki: Ki wathi/ jana a'dan sa/? ki 'tham dhali yi'de/ haki a'di gwo e mo?

5

*Wathi/ gi Paŋ Gadara jin Bu'thkin ma Ruma
'Cesh jin Waćkunu mo*

¹ Dhali uni pu'dkin ki 'ban ma gap ma ala kamu/ mo e bampa/ gi Paŋ Gadara mo be.

² Dhali ki a'di piki'd ka pije/ 'peni bwam ma ƙur mo tani a'di gamki 'kup ki wathi/ jin piki'd mo

'peni moŋ'kupaje jin taki'd ga rum thus jin nyo/o'd
mo be.

³ A'di jin ća'bki'd e moŋ'kupaje mo dhali wathin
'deŋ kamu/ yisa di'da jin mishki a'di dek ki sule/
mo isi ka jindhiir ilu/ mo.

⁴ Haali/ a'di dekkunu me'd ka ris ka makkya
mo dhala jindhiir mo, hila jindhiir bene'dkina
a'di bwa mo dhali makkya si'da/ 'ce'dkina a'di ka
'ci'cimi'th mo. Dhali wathin kamu/ yisa ta gi 'bitha
mmo'te a'di mii 'twa/ mo.

⁵ Mon'thiny dhali montee a'di diki'd mo e
moŋ'kupaje mo dhali e moŋ'kuwosh si'da/ mo a'di
cuuki gwo ki 'twa/ jin caaca mo dhali tha'th is piti
ki wosh mo be.

⁶ Dhali ki a'di parki'da Yesus e mo 'pena dhana/
mo tan i a'di guski'd mo dhali lun a'di mo be

⁷ dhali a'di cuu gwo ki dhan 'twa/ jin caaca mo
mmo/o gwo mo ki: Ki /e mini miiya tinta ki aha/,
Yesus, /e jin ta Ya/ gi a'di jin Cayaa/ e ki Ca jin
ta'da Arumgimis mo? Aha/ kana /e gwo mo ka
Arumgimis mo ki: Dhalku/ ki 'kosh aha/ is ka nyor
mo.

⁸ Haali/ a'di ki o a'di gwo mo ki: Piyi ka piye/ 'peni
wathi/ mo, /e jin tana rum thus jin nyo/o'd kan mo.

⁹ Dhala Yesus ki dot a'di gway mo mmo/o gwo
mo ki: /E yuķu gway kaja mo? A'di ki thok gwo mo
ki: Gway pem yuķu Karis mo haali/ aman 'kona ka
ris mo be.

¹⁰ Dhali a'di ki dot a'di gwo ka daran du mo
mmohash uni ka piye/ 'peni bampa/ mo be.

¹¹ Dhala dhana waambuhany ķuthar uni
shwakin mo e 'bambala wosh mo be.

¹² Dhali uni dotki a'di bway mo mmo/o gwo mo
ki: Hashki aman mo e bwanj ķuthar mo ma. Dhalki

aman cīka e uni mo.

¹³ Wakan a'di ki dhal uni bway mo mmo/ ii mo be. Dhala rum thus kun nyo/on pu'dkin ka piye/ mo dhali cīç mo e bwanj kuthar mo. Dhala dhana buhany kuthar denkunu e ka alaapi su/ mo, mmosokina uni ka lungu'b eya gap yi'den 'kulga/ mo e bwam yi'de/ mo dhali uni loskina yi'de/ mo be.

¹⁴ Dhali imanhil kuthar uni sokin mo dhali ḥor gwo e 'penkuman bampa/ mo dhali e pa 'baar mo. Dhali 'kwani pu'dkin mo mmopar a'di e mo a'di jin miiki'd mo be.

¹⁵ Dhali uni pu'dkina Yesus mo dhali uni ki par wathi/ jin bu'thkin ma ruma 'cesh e mo mmoça'b mo ki burrinye/ i is mo dhali ka dum pitijin 'boro'd mo be dhali wathi/ jin taki'd ga ruma 'cesh ka ris mo tani dhali uni ko/ki a'di mo be.

¹⁶ Dhali uni gwansan kun mishki a'di mo tani uni ḥorki gwo mo gom a'di jin miikunu mo gom wathi/ jin bu'th ma ruma 'cesh mo dhali gwo gom kuthar mo.

¹⁷ Dhali uni ḥelki mii 'pen mo mmoyuka Yesus mo mmoya mo 'peni mom buni mo be.

¹⁸ Dhali me'd jin jithirkina a'di mo e bwam ma kur mo tani wathi/ jin bu'thkin ma ruma 'cesh a'di ḥotki a'di 'twa/ mo ki a'di midi 'taki nyak di ki a'di mo be.

¹⁹ Hila Yesus ushki'd mo dhali o a'di gwo mo ki: Yaku/ bway pa mo e imugum pini mo ma dhali ḥor uni gwo gom to jin miikina Tapa gom /e mo dhali gom momiimii jin miikunu apo/ /e mo be.

²⁰ Dhali a'di yaki'd ka piye/ mo dhali ḥel mii 'pen mo mmotor gwo eya tente/ e Bampa/ gi Pan

Dekapolis mo gom dhan to jin miikin ma Yesus gom a'di mo, dhali aris 'kwani 'baar mo merkin mo be.

*'Bwa/ ma Yaa/irus dhala 'Bom jin Taki'da Yesus
Twaman Burrinyem Piti Is ki Me'd mo*

²¹ Dhali ka Yesus 'cithki'da gap dok/e eya kur ki 'bana kamu/ mo tani awaambuhany 'kwani caaca tulki isi a'di mo. Dhali a'di diki'd e shemen ma gap ma al mo.

²² Dhali yan'ko'd tapan kamu/ gi gu'b gi montul is pu'dki'd mo, a'di jin yukkunu gway ka Yaa/irus mo. Dhali ki a'di parki a'di e mo tani a'di bitki'da 'ceshi sho'k piti mo be.

²³ Dhali mmoŋap a'di mo mmo/o gwo mo ki: Ari 'bwa/m pem a'di 'ba'thki'd mo mmomuri wu mo. Yayu/ mo ma dhali kar me'd pini apowa yim mo. Wakan ka yim mina isi 'bor mo dhali di ki e mo be.

²⁴ Dhali a'di yaki'd mo nyakki a'di mo.

Dhala dhana waambuhany 'kwani caaca bathki a'di mo dhali uni ki 'kam a'di ki dek mo.

²⁵ Dhali a'boma kamu/ diki'd si'da/ mo, a'di jin guskin ma bas ki yil 'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

²⁶ Dhali a'di 'koshkina is ka nyor kagahara mo gom mii jin yakina a'di i ihakiim ka ris mo. Dhali a'di ki 'baara ris to 'baar mo kun takina a'di mo be dhali isa kamu/ yisa 'borki'da, hili isa nyor 'curki 'pen ki shi/ mo kagahara mo be.

²⁷ Dhali ayim cikki gwo kun okunu goma Yesus mo dhali a'di pu'dki'di 'ko'di a'di mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo dhali ta a'di burrinyem piti is ki me'd mo.

28 Haali/ ayim ki o gwo mo ki: Waƙki/ aha/ mina 'taki ta isi burrinyem piti is ki me'd mo tani aha/ mina isi 'bor mo be.

29 Dhali ki jahanne/ abas jin guski a'di dakki'd mo, dhali ayim mishki'd ki is piti mo ka yim wackunu mo 'peni 'ba'th jin 'koshki a'di mo be.

30 Dhala Yesus nyithki'd ki is piti ki mom'bi'th yaki'd 'peni a'di mo dhali ki jahanne/ a'di ki ƙuka bor mo e bwaman ma waambuhany 'kwani mo dhali o gwo mo ki: Kaja ta aha/burrinye/is ki me'd mo?

31 Dhali imancik a'di gwo ki o a'di gwo mo ki: / E parkina waambuhany 'kwani e yapkina yap ki is mo mmo'kam /e mo dhali ata ona /e ki: Kaja ta aha/ is ki me'd mo?

32 Dhali a'di ki hil mo ki e mo mmopar a'di jin miiki'd kan e mo be.

33 Hila 'bom a'di mishki a'di jin miikunu mo gom a'di mo. A'di pu'dki'd ki monƙo/ is mo dhali mondee is mo dhali a'di ki biƙa 'cesh ibwambori a'di mo dhali a'di ki ƙor a'di gwoŋ gana/ 'baar mo.

34 Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: 'Bwa/m pem, mongam gwo is pini a'di wacki /e mo. Yaku/ mo ki monƙu'th is mo dhali waçi mo 'peni 'ba'th pini jin 'koshki /e mo.

35 Dhali ki a'di di'd mmoƙor gwo mo tani 'kwanin tiya pu'dkin mo 'peni gu'b gi tapa mo, uni gun o gwo mo ki: 'Bwa/m pini wuki'd mo. Atinta ƙu/ulkina /e amanƙor gwo ki gwo ki rash rash kan mo?

36 Hili a'di toŋki'd mo gom gwo jin okina uni mo. Dhala Yesus ki o tapa gi gu'b gi montul is gwo mo ki: Dhalku/ is ki ko/ mo ma. Hili gami jasi gwo is mo.

37 Dhali a'di diki dhal jan tal 'deŋ kamu/ bway mo mmobath a'di mo, hili isi ciki/ jasa Buterus mo dhala Yakuub mo dhala Yohaan jin ta'da kam ma Yakuub mo be.

38 Ki uni pu'dkin mo e gu'b gi tapa gi gu'b gi montul is mo tani a'di parki'da dulatt e mo jin miikunu mo dhali 'kwani mmoko mo dhali mmomiiya çinthar kagahara mo.

39 Dhali ki a'di ciçki gu'b mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta miikina uma dulatt mo dhali ko mo kan? A'ci a'di yisa wu'd mowa, hili a'di ishki e mo be.

40 Dhali uni ki pe'th a'di mo. Hili a'di ki dhu uni 'peni 'baar ka pije/ mo dhali a'di ki sus jasi com ma 'ci mo dhali kum mo dhali uni gwansan kun nyakki 'ko ki a'di mo dhali ii bway bwang gu'b e mo jin din ma 'ci mo.

41 Dhali a'di ki butha yim ki me'd mo dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Talitha kumi, a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ki: Ari nyara/, aha/ ona /e gwo mo ki: cuyi mis mo.

42 Dhali ki jahanne/ ari nyara/ cuki mis mo dhali ya ki sho'k mo. Haala yim 'kona yili 'kume'd i'ce'dka su/ mo. Dhali ki jahanne/ uni 'baar mo 'kokunu mo mmotash ki momer mo be.

43 Dhali a'di ki kan uni gwo ki 'bi'th mo ki wathing kamu/ midi 'taki diki mish mii yan mo. Dhali a'di ki tor uni gwo mo mmoc*i* ka yim tonte/ mmoshwa mo be.

6

Yesus A'di Wakkunu mo e Pa Naasira mo

¹ A'di yaki'd mo 'peni mun mo dhali pu'd mo e bampam piti mo dhali imanci^ka'di gwo bathki a'di nsho'k mo be.

² Dhali ka cim ma pesu/ mo tani a'di ki tel mii 'pen mo mmotor uni gwo mo e gu'b gi montul is mo. Dhali 'kwani ka ris kun cikki gwom piti mo tani uni 'kokin mo mmomer mo mmo/o gwo mo ki: 'Peni mana sa/ igamkina wathi/yansan aris mii gwansan mo? Ki moyuk jin ta'da ta sa/ içikunu a'di mo? Dhali adhan mom'bi'th maja sa/ imiikina a'di mii gwahan ki me'd piti mo?

³ Dina a'di ki ta amanpa/ cwa 'taa? Dhali dina a'di ki ta ya/ ma Mariyam 'taa? Dhali ikam piti 'koki ta iYakuub mo dhala Yusi mo dhali Yahuuda/ mo dhala Simaan 'taa? Dhali 'kona i'bawaham piti ki nyak^kko ki ana imahana? Dhali uni kolkunu ki a'di mo be.

⁴ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Amanci gwo ma Arumgimis yisa dar gi tak e mon tiya hili isi ciki/ jasi e bampam pitin gana/ mo dhali e bwaman ma bas 'kwanim piti mo dhali e gu'b pitin gana/ mo be.

⁵ Dhali a'di mol dhan miiny caaga/ mii mo isi ciki/ a'di kar me'd piti apo/ 'kwani kun 'bathan ki daka/ mo dhali a'di ki waç uni mo be.

⁶ Dhali a'di merki'd kagahara mo haali/ gom 'kom buni jin 'kona uni ki dar gi mongam gwo is mo be.

Dhali a'di yaki'd mo e bwaman 'kwani e bampa/ 'baar mo mmotor gwo mo be.

Mo/ii jin Iina Uni 'Kume'd I'ce'dka Su/ mo

⁷ Dhali a'di ki yuk 'kwani 'kume'd i'ce'dka su/ nyakki a'di mo, dhali a'di ki tel mii 'pen mo mmo- hash uni ka susu/ susu/ mo. Dhali ci uni moshirr apowa rum thus kun nyo/on mo be.

⁸ A'di ki kan uni gwo mo mmo'koki 'do ton tiya gom iim buni i bway mo hili isi ciki/ jasi cwa mo, walla maa yisa, walla ƙucar yisa, walla guurush yisa eya jisalaan buni mo.

⁹ Hili uni mini hi'th jasa ppa/ isho'k mo dhali mini 'koki hi'th burrinyem bwamani su/ mo.

¹⁰ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: E gu'b yin jin mina umi ciç mo tani 'koyi mo ntagi um mini dhal mo yan 'pen mo.

¹¹ Dhali waƙki/ 'kwani gi mo ڇaan 'koki bu'th um mo, dhali ush gwo ciƙ 'peni um mo tani dhali ki um mini dhal mo yin 'pen mo tani piri abuhany 'peni sho'k bum mo haali/ a'di midi ta gwo jin onu apo/ uni mo be.

¹² Wakan uni iikin mo dhali ci gwo mo ki 'kwani mini 'taki rica du is mo be.

¹³ Dhali uni urkina ruma 'cesh ka pije/ ka ris mo dhali wol uni ayini 'kup ka ris mo, aris uni gun 'ba'thkin mo dhali waç uni mo be.

Mowu ma Yohaan jin Ta'da Manmiiya Mii ki Yi'de/mo

¹⁴ Dhala Malik Hiroodus ciƙki gwo mo gom a'di mo, gom gway ma Yesus mishkunu e mo 'baar mo. Gom kun tiya o gwo mo ki: A'di ta'da Yohaan jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/mo jin cukunu mis mo 'peni mowu mo. A'di 'bitha wathi/ mii ki 'bi'th e a'di mo be.

¹⁵ Hili kun tiya o gwo mo ki: A'di ta'da Iliyya mo. Dhali kun tiya o gwo mo ki: A'di ta'da manci gwo

ma Arumgimis mo jin wana e gi jin tal 'deŋ kamu/ 'peni imanç*i* gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

¹⁶ Hili ka Hiroodus cikki gwo mo gom a'di mo tani a'di ki o gwo mo ki: AYohaan jin 'cith*ka*/ 'kup mo a'di cukunu mis mo 'te/ be.

¹⁷ Haala Hiroodus a'di hashki gwo mo dhali butha Yohaan mo dhali dek a'di mommokara sijin mo gom gway ma Hirodiyya mo jin ta asha kam piti ka Pilibus mo haali/ a'di mashki'da yim mo be.

¹⁸ Haala Yohaan ki owa Hiroodus gwo mo ki: A'di diki ta mii jin dhala gwonjan /e bway mo mmomash asha kan mo be.

¹⁹ Dhala Hirodiyya a'di dikina gwo apo/ a'di mo mmoruk a'di mo dhali ḥap a'di mmo'taki 'kosh jwa mo tani hili ayim diki mish a'di mii mo.

²⁰ Haala Hiroodus a'di ko/ ki'da Yohaan mo mmomishkina a'di a'di ki a'di ta wathinj kar/ e mo dhali wathi/ jin kogu mo dhali kar a'di ki 'dantar mo. Ki a'di cikki gwo 'peni a'di mo tani a'di duŋkurkina 'kup is kagahara mo dhali a'di di'd mmocik gwo 'peni a'di ki bwanj 'kunyga/ mo be.

²¹ Hili embula 'borga/ pu'dki'd mo ka Hiroodus pu'dkin ma cim jin dhodhu a'di mo tani a'di miiki dhan maa gom 'kwani ma hakuuma gi gu'b piti mo dhali imancil ma askar alip mo dhali 'kwani gwanyjak*a*/ gi Pany Jaliil mo be.

²² Dhali ki 'bwa/ ma Hirodiyya pu'dki'd mo dhali sa mo tani ayim 'borki'da Hiroodus bwa mo dhali yilkinam piti mo, dhali malik ki o nyara/ gwo mo ki: Dot*i* aha/ mo ma gom ma to yin jin o /e bwa mo dhali aha/ mina ciki a'di /e mo be.

²³ Dhali a'di ki owa yim gwo is mo mmo/o gwo

mo ki: Ma to yin jin mina /e idoṭ aha/ mo tani aha/
mina ćiki a'di/e mo ntagi 'bwanu'b bampam pema
kamu/ mo be.

²⁴ Dhala yim yaki'd ka pije/ mo dhali doṭ kum
gwo mo ki: Ata miga/ doṭ a'di mo? Dhali kum
ki o a'di gwo mo ki: 'Kup ma Yohaan jin ta'da
manmiiya mii ki yi'de/ mo be.

²⁵ Dhala yim yaki gu'b ki jahanne/ mo mmobumburku/
mo eya malik̄ mo dhali doṭ a'di gwo mo
mmo/o gwo mo ki: Aha/ ḥapa /e mmoci aha/ 'kup
ma Yohaan shwane'dan e bwam ma sahan mo,
a'di jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo be.

²⁶ Dhala malik̄ a'di biṭkina bwa ka lungu'b kagahara
mo ki bwan diṭi'd mo. Hili haali/ gom gwo jin
ona a'di is mo dhali yilkinam piti mo tani a'di 'tena
bwa mmo'ce'd gwom piti goma yim mo be.

²⁷ Dhali ki jahanne/ a'di hashki'da askar mo, a'di
jin ta'da amanji mo mo, dhali ƙan gwo mo ki 'kup
piti minu guyu/ mo. Dhali a'di yaki'd mo dhali
'citha/ Yohaan 'kup mo eya sijin mo

²⁸ dhali guyu/ 'kup piti mo e bwam ma sahan mo
dhali ćiki a'di ki nyara/ mo, dhali nyara/ ki ćiki a'di
ki kum mo be.

²⁹ Dhali ki imancik̄ a'di gwo cikki gwo mo gom
a'di mo tani uni pu'dkin mo dhali ƙal bunjwar is
piti mo dhali 'thi a'di e jis wosh mo be.

'Kwani Alaapi Mudhe'd kun Cikunu Tonte/ mo

³⁰ Dhali imandhun ma Yesus ki she/ mo uni
dokkin mo ka nyan'ko'd eya Yesus mo dhali ṭor a'di
aris gwo 'baar mo kun miikina uni mo dhali aris
gwo kun ṭorkina uni mo be.

³¹ Dhali a'di ki ṭor uni gwo mo ki: Iiyi mo um
'cena mo e mo jin pina 'kwani mo dhali siyi is mo

ari'ceenne/. Haali/ 'kwani tana ris ka ris pu'dkin mo dhali iikin mo, dhali uni 'koki butha tente/ mo mmokar tonj kamu/ n'twa/ mo mmoshwa mo be.

³² Dhali uni iikin mo e bwam ma kur mo e mo jin dar gi 'kwani uni 'cena ki is buni mo be.

³³ Dhali 'kwani ka ris parki uni e mo mmo/ii mo dhali mish uni mo dhali uni sokin ki sho'k mo 'peni aris bampa/ 'baar mo dhali pu'di t̄wa/a/ ki uni mo be.

³⁴ Ki a'di thulki'd mo tani a'di parki'da dhana buhany wathimpa e mo dhali a'di ki ko'c uni e i is mo haali/ uni wakina e gi ka'bal kun dar ga manhil uni mo. Dhali a'di ki tel mii 'pen mo mmoṭor uni gwo ki to ka ris mo be.

³⁵ Dhali ki mo taki'da babalalu/ mo tani imancik a'di gwo pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Mo yansan ta mo jin pina 'kwani mo, dhali mo ta'da 'thinthia/ mo be.

³⁶ Hashki uni mo ma ki uni mini ii bampa/ mo dhali pa kun 'kon gi jinj 'kam mo dhali yol tonṭe/ gom is buni mo mmoshwa mo.

³⁷ Hili a'di ki thok uni gwo mo ki: Um mini ci uni tonṭe/ mmoshwa mo. Dhali uni o a'di gwo mo ki: Mina aman ii mo 'te/ be dhali yol maaŋkuthu'd ka riyaal* iss 'kwanimpa ipe'de/ mo dhali ci uni mmoshwa mo 'taa?

³⁸ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um 'kon ma guraasa ekata mo? Iiku/ mo dhali par e mo ma. Dhali ki uni gamki a'di mo tani uni ki o a'di gwo mo ki: Imudhe'd mo dhali to yi'de/ 'koni su/ mo be.

³⁹ Dhali yan'ko'd a'di ki kan uni gwo 'baar mo mmo'ko 'pena 'cesh ka pwak she/ mo apowa shon

* **6:37** miyya wa ishriin

dhii/i'd mo.

⁴⁰ Wakan uni 'kokina 'cesh ka ɳul 'kup mo ki iss 'kwanimpa ka mummudhe'd mo dhali ki iss su/ i'ce'dka 'kume'd mo be.

⁴¹ Dhali a'di ki bu'th maanjkuthu'di mudhe'd mo dhali to yi'de/ isu/ mo tani dhali a'di ki hil 'kup ki momis mo dhali a'di ki 'bora 'bor bwa i is mo dhali 'ce'd maanjkuthu'd bwa mo dhali a'di ki ci uni ki imancik a'di gwo mo mmodhu ibwambori 'kwani mo. Dhali a'di ki pwaq to yi'de/ isu/ bwa mo mbwaman uni 'baar mo.

⁴² Dhali uni 'baar mo shwakin mo dhali kapkunu mo be.

⁴³ Dhali uni 'tu'dkina nura/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo ki 'pisira/ maa mo dhali to yi'de/ mo be.

⁴⁴ Dhali uni gwansan kun shwaki maanjkuthu'd mo tani ta 'kwaniŋ gwasi alaapi mudhe'd mo be.

Yesus Ya ki Sho'ke 'Kupa Al Yi'de/ mo

⁴⁵ Ki jahanne/ a'di ki tor imancik a'di gwo gwo mo mmose bwam ma ƙur mo mmo/ii itwa/a/ ki a'di mo e 'bana gapa kamu/ mo e Pam Beetayda mo ki a'di midi 'cukka waambuhany 'kwani montul is mo be.

⁴⁶ Dhali n'ko'd ki a'di dhalki uni 'pen mo tani a'di seki mon'kuwosh mo dhali 'tho mo be.

⁴⁷ Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani akur a'di diki'd isi bwaman ma al mo dhali a'di di'd a'di 'de/ eya 'cesh mo be.

⁴⁸ Dhali a'di di'd mmopar uni e ki uni 'kokin ka cis mo e mon'kosh yi'de/ is ki cwa mo haala punthar 'tham poshki'da po/ uni mo be. Dhali ki mo ta mon'twash/e mo tani a'di pu'dki'di uni mo

mmoya ki sho'k e 'kupa al yi'de/ mo. A'di ya'd 'taki ya pe uni mo be.

⁴⁹ Hili ki uni parki a'di e mo mmoya ki sho'k apo/ 'kupa al yi'de/ mo tani uni ṭoshkin ki a'di ta'da rum mo dhali uni ḷumki cuuwa/ mo be

⁵⁰ haali/ uni 'baar mo parki a'di e mo dhali uni 'kokina isi modee mo. Hili ki jahanne/ a'di ṭorki uni gwo mo dhali o gwo mo ki: Budhi adu mo ma. Aha/ a'dan be. Dhalku/ is ki ko/ mo ma.

⁵¹ Dhali a'di seki'd e bwam ma ḷur mo nyakki uni mo dhali 'tham doshki'd mo be. Dhali uni 'kokini momer kagahara mo be.

⁵² Haali/ uni 'koki mish gwo 'ban mo gom maanj_kuthu'd mo haali/ adum buni 'bitha'bi'th mo be.

Yesus Wački 'Kwani kun 'Bathan e Pa Jannisaarat mo

⁵³ Dhali ki uni 'cithkina gap mo tani uni pu'dkin mo e bampa/ gi Pa Jannisaarat mo dhali uni shi'dkina ḷur iyana gap mo be.

⁵⁴ Dhali ki uni pikin ka pije/ mo 'peni bwam ma ḷur mo tani ki jahanne/ 'kwani nyithki a'di mo be

⁵⁵ dhali uni sokin mo 'peni aris bampa/ 'baar mo mmokukul mo caan is mo dhali ṭel mii 'pen mo mmokal 'kwani kun 'bathan mo eya cim buni mo e mo 'baar mo jin ciča uni gwo ki a'di di'di cine/ mo be.

⁵⁶ Dhali e mo yin jin pu'da a'di mo eya ris bampa/ mo dhali e 'peňkuman bampa/ mo walla e bampa/ mo tani uni ki 'thi uni gun 'bathan e mo ma suug mo dhali o bwa ki a'di mo, ki uni mini 'taki ta a'di isi 'twaman burrinyem piti is ki me'd mo. Dhali

ka ris uni ka ris kun taki a'di is ki me'd mo tani uni
'kokunu mo mmowaç mo be.

7

Mii gi 'Kwaniŋ Gwanyjaka/

¹ Dhali ki 'Kwani Parisiyiin tulki is imontal 'de/
mo e a'di mo nyakki iman'kwar to mo uni gun
pu'dkin mo 'peni Pa Urushaliim mo tani

² uni parki imancik a'di gwon tiya e mo
mmoshwa to ki me'da nyo/ ga/ mo mmo'koki
'thur uni ki yi'de/ mo be.

³ (Haali/ 'Kwani Parisiyiin dhali aris 'Kwani
Yahuuda/ mo tani uni 'koki shwa to wakan mo, hili
isi ciki/ uni mini 'thur me'd buni mo mmobotki mii
gi 'kwani gwanyjakam buni kadhamo/ mo bē.

⁴ Dhali ki uni pu'dkin 'peni mo ma suug mo tani
uni si'da/ 'koki shwa to mo hili isi ciki/ uni mini
mii nyonj is buni mo dhali miin tiya ka ris si'da/
miikina uni mo gom miin dhamo/ kun ṭorkunu uni
mo mmomii mii mo mmolama kubbaaya mo dhala
nos mo dhali ton'kul bwa kun ta gurany kush mo.)

⁵ Dhali 'Kwani Parisiyiin dhali iman'kwar to mo
dotki a'di gwo mo ki: Katintaye i'kona imancik /e
gwo ki bath mii gi gwon gwanyjakan dhamo/ mo,
hili uni shwa to ki me'd kun nyo/anyo/ kan mo.

⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Nye, din ma
Ishaya ki o um gwo is ki um tana he'k e ka he'k e
mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo ki:

'Kwani gwansan uni tak aha/ ki 'twam buni mo
tani

hili adum buni si'dasi'd 'peni aha/ mo be.

⁷ Uni ki lun aha/ ki pe'th mo

gwoŋkan 'peni 'kwani mo tani ṭora uni me'd gwoŋ
gana/ mo be.

⁸ Um dhalki gwoŋkan ma Arumgimis mo dhali
bu'th gwoŋ 'kwanin dhamo/ ki nyen̄ ka bor mo.

⁹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Um 'dapa'dap
kagahara mmo/ush gwoŋkan ma Arumgimis mo
jin mina um dhu gwoŋ 'kwanin dhamom bum mo.

¹⁰ Haala Musa o gwo mo ki: Taķi icim dhali
ikwan mo, dhali, A'di jin midi o gwon thus apo/
com mo walla kum mo tani dhalki a'di ka jin̄ gana/
iwu'd mo.

¹¹ Hili um o gwo mo ki: Wakki/ wathi/ midi tor
com gwo mo walla kum ki a'di jin mina /e 'taki gam
'peni aha/ mo tani midi ta Kurbaan mo (a'di jin ta
'pemen jin onu ki: A'di jin cikunu Arumgimis mo
be) -

¹² dhali yan'ko'd um 'kokī dhal a'di bway mo
mmomii ari ton̄ kamu/ tal 'de/ gom com mo walla
kum mo be.

¹³ Wakan um ki puu gwo ma Arumgimis mo gom
gwo gi gwoŋ 'kwanin dhamom bum mo a'di jin
luk̄a um mo. Dhali um ki miiya ris ton tiya gi
wakan mo be.

To gi Shi/i Wathi/ Is mo

¹⁴ Dhali a'di ki yuk 'kwani i a'di mo dok/e dhali
o uni gwo mo ki: Ciki gwo 'peni aha/ mo ma, aris
umi 'baar mo dhali mishi gwo 'ban mo ma.

¹⁵ Ton̄ kamu/ yisa di'da jin di'd 'pena piye/ jin
midi ya bwa wathi/ mo dhali shi/ a'di is mo, hili
a'di jin piyi'd ka piye/ 'peni bwa wathi/ mo tani a'di
shi/ki a'di is mo be.

¹⁶ Waķki/ wathin̄ kamu/ ta gi gu'ban'ce mo
mmocik gwo mo tani dhalki a'di cik gwo mo ma.

17 Dhali ki a'di cīcki gu'b mo tani dhali dhal 'kwani mo tani imancik a'di gwo dot̄ki a'di gwo mo gom gwom 'bi'th/e yan mo be.

18 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A/ki um si'da/ 'kokin kan mo mmo'koki mish gwo 'ban mowa? 'Kona um ki mish 'taa ki ma to yin jin yaki'd e bwa wathi/ 'pena pije/ mo tani midi mol shi/ a'di is mo be

19 haali/ a'di diki seja dum piti mo hili e bwam piti mo dhali wakan a'di ki ya ka pije/ mo. (Wakan a'di ḥorki gwo eya tente/ ka ris tonṭe/ 'baar mo ta kun dhelelkin mo be.)

20 Dhali a'di ki o gwo mo ki: To jin piyi'd ka pije/ 'peni 'twa/ wathi/ mo tani a'di ishi/ki a'di is mo be.

21 Haali/ 'peni bwaman mo, 'peni bwaman ma du wathi/ mo tani a'di pu'dkina gwon thus kun kulumu ibwa kun shi/ashi/ mo, kun ta mii gun miinu miinyçal mo, dhali mmota 'di/ mo dhali mmo'kosha mee mo dhali mmota çal mo

22 dhali mmo'thoth bwa mo dhali mmomii mii kun 'coka'cok mo dhali mmota he'k e mo dhali mii kun 'kanuwa kanthi/ mo dhali miin dhapan mo dhali mmota imanthutha thu'th 'pen mo, mmodhu 'ba/ ki ca mo dhali mii jin miinu miim pus mo.

23 Aris tonthus gwansani 'baar mo kun pikin ka pije/ 'peni bwa wathi/ mo tani uni a'di ishi/ki wathi/ is mo be.

Moŋgam Gwo Is ma 'Bom gi Pam Pinikiyya ma Suriyya mo

24 Dhali a'di cuki mis mo 'peni mun mo dhali ya mo e bampa/ gi Pan Sur mo dhali Pan Saydaa/ mo. Dhali a'di cīcki gu'b mo dhali a'di diki dhal jan 'den

kamu/ bway mo mmomish a'di mo. Hili a'di molu bag mo be.

²⁵ Hili ki jahanne/ a'boma kamu/ a'di jin bu'thkin ma rum thus jin nyo/o'd 'bwa/ mo cikki gwo mo gom a'di mo, dhali a'di pu'dki'd mo dhali ca'bki jinj 'kupa'dupuni shoki a'di mo be.

²⁶ A'bom yansan ta'da 'bom gi Panj Griki mo be, a'di jin dho'thkunu mo e Pam Pinikiyya ma Suriyya mo. Dhala yim dotki a'di gwo mo mmo/ ura ruma 'cesh ka piye/ 'peni 'bwa/ mo be.

²⁷ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Dhalki uci cinu ton te/ mmoshwa ntwa/a/ mo, haali/ a'di diki 'bor mo mmokal ton te/ 'peni uci mo dhali ta'k a'di ka 'ka mo.

²⁸ Hila yim thokki a'di gwo mo ki: Nye, Tapa, hili a'ka si'da/ uni mini shwa kuluny maa uci kun raskin 'pena tharabeesa mo be.

²⁹ Dhali a'di ki owa yim gwo mo ki: Gom gwo jin ona/e wakansan mo tani yaku//e mo. Aruma 'cesh dhalki 'bwa/um pini 'pen mo be.

³⁰ Dhali ayim yaki pa mo dhali gama 'ci mmo/ish eya ci mo dhali aruma 'cesh dhalki a'di 'pen mo be.

Yesus Wacki Wathi/jin Ta'da 'Diye/ mo dhali jin Moli 'Twa/ Wal mo

³¹ Dhali yan'ko'd a'di dokki'd ka nyan'ko'd mo e Pan Sur mo dhali yaki tur mo e Pan Saydaa/ mo eya Al ma Jaliil mo dhali ki tur mo e bampa/ gi Pan Dekapolis mo be.

³² Dhali uni kalki a'di wathi/ jin ta'da 'diye/ mo dhali 'twam piti jin cumpulkina a'di wal mo. Dhali uni napki a'di mo mmokar me'd piti apo/ a'di mo be.

³³ Dhali uni ki ƙal a'di 'pen ka pije/ mo 'pena waambuhany 'kwani mo, a'di 'de/ mo. A'di ki kar me'd piti e bwany'cem piti mo, dhala Yesus ki 'tak manya/ mo dhali ta a'di ale'd piti is ki me'd mo be.

³⁴ Dhali a'di ki hil mo 'kup ki momis mo dhali wuwa shure/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Ippathā, jin ta 'pemen jin onu gwo mo ki: Dhalki a'di ƙa'du mo mā.

³⁵ Dhali 'cem piti ƙa'dkunu mo dhala le'd piti 'cukkunu mo dhali a'di ki o 'twa/ eya tente/ mo be.

³⁶ Dhali a'di ki ƙan uni gwo mo mmo'koki ṭor jan tal 'deŋ kamu/ gwo mo gom gwo yan mo. Dhali hili mmokankina a'di uni gwo ki 'bi'th ki nyanye/ mo tani wakan uni ṭorki gwo ki bwa gom a'di ki nyanye/ eya tente/ mo be.

³⁷ Dhali uni 'kokin mo mmomer ki mer jin shiyi'd mo mmo/o gwo mo ki: A'di miiki'da ris to gwansan ki 'bore/ mo. A'di ƙa'dki wathi/ jin ta'da nape/ 'ce mo mmocik gwo mo dhali uni gun mol 'twa/ wal mishki 'twa/ wal mo be.

8

'Kwani Alaapi Doŋon kun Çikunu Tonṭe/ mo

¹ Dhali ka tee gwansan ka dhana waambuhany 'kwani tulki is dok/e mo dhali uni dar gi tonṭe/ mo mmoshwa mo tani a'di ki yuƙ imancik a'di gwo mo e a'di mo dhali o uni gwo mo ki:

² Aha/ ƙo'ckina adhana waambuhany 'kwan-impa e i is mo haali/ uni 'koni aha/shwane/ ka cimi kwara mo dhali dar gi tonṭe/ mmoshwa mo be.

³ Dhali waƙki/ aha/ mina hash uni bway pa ki te/ mo e bampam buni mo tani uni mina buye/ i'thi

mo i bway mo. Haali/ kun tiya iiyin 'peni pa kun si'dasi'd mo be.

⁴ Dhali imancik a'di gwo thokki a'di gwo mo ki: Adhana waambuhany 'kwani minu ci tonte/ mmoshwa e bwam ma si'b imahan 'peni mana mo?

⁵ Dhali a'di ki doṭ uni gwo mo ki: Um 'kona maanjkuthu'd ekata mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: Ipesu/ mo be.

⁶ Dhali a'di ki kana dhana waambuhany 'kwani gwo mo mmo'ko 'pena 'cesh mo. Dhali a'di ki bu'th maanjkuthu'd ipesu/ mo dhali ki a'di ciki mo jin 'boruwa 'bor bwa i is mo tani a'di ki 'ce'd uni mo dhali ci uni ki imancik a'di gwo mo mmodhu abori 'kwani mo. Dhali uni dhuki uni ibwambor ma waambuhany 'kwani mo be.

⁷ Dhali uni tan gi ushi to yi'de/ idaḳa/ mo. Dhali ki a'di 'borki'da 'bor bwa i is mo tani a'di kanki uni gwo mo ki uni gwansan si'da/ minu 'taki dhu ibwambori uni mo be.

⁸ Dhali uni shwaki uni mo dhali uni 'kokunu mo mmokap mo. Dhali uni tulki kuluny maa is kun urki 'kup mo mmo'tu'da nura/ ipesu/ mo be.

⁹ Dhali uni gwansan kun 'kokin mo mmoshwa a'di mo tani wakina e gi 'kwani alaapi dojon mo be.

¹⁰ Dhali a'di ki hash uni mo dhali ki jahanne/ a'di seki bwam ma ƙur mo nyakki imancik a'di gwo mo dhali uni iikin mo e bampa/ gi Pan Dalmanutha mo be.

Mmo/o Bwa ki Par Jamas Mii E mo

¹¹ Dhali 'Kwani Parisiyiin pu'dkini a'di mo dhali telki mii 'pen mo mmogar a'di gwo 'kusi 'twa/

mo mmonjap jamas mii 'peni a'di 'peni momis mo mmopal a'di mo be.

¹² Dhali a'di wuki'da shure/ kagahara mo e shi/ in piti mo dhali o gwo mo ki: Atinta ɳap ma nyakum yil 'kwani gwansan jamas mii mo? Ka jin gana/ aha/ ṭora um gwo mo ki: Jamas miij kamu/ yisa minu ci um 'kwani ma nyakum yil gwansan mo.

¹³ Dhali a'di ki dhal uni 'pen mo dhali se i bwam ma ƙur dok/e mo. A'di ki 'citha gap gi 'bana kamu/ mo be.

Acumat gi 'Kwani Parisiyiin mo

¹⁴ Dhali uni ɳaki maanjkuthu'd mo mmo'koki guyu/ mo. Dhali uni tan gi jasi jin ṭal 'den gana/ jin takina uni mo e bwam ma ƙur mo.

¹⁵ Dhali a'di ki rum uni ki gwo mo mmo/o gwo mo ki: 'Cunycuri miim bum ki 'bore/ mo dhali ji yi acumat gi 'Kwani Parisiyiin ki e ki 'bore/ mo dhali acumat gi 'Kwani Hirodusiyiin mo.

¹⁶ Dhali uni su'kkin ki gwo ka rem 'kup mo mmo/ o gwo mo ki: Ana dara gi maanjkuthu'd mo be.

¹⁷ Dhala Yesus nyithki gwom buni mo dhali o uni gwo mo ki: Atinta su'kkina um ki gwo mo gom maanjkuthu'd jin piyi'di um kan mo? 'Kona um ki nyith mo 'taa? Walla 'kona um ki mish gwo 'ban mo? Adum bum 'bitha'bi'th mo kana?

¹⁸ Um tan gi e mo dhali 'kona um ki mish mo mo? Dhali um tan gi 'ce mo dhali 'kona um ki cik gwo mowa? Dhali 'kona um ki ka gwo e mowa?

¹⁹ Ki aha/ 'ce'dkina maanjkuthu'di mudhe'd mo gom 'kwani alaapi mudhe'd mo dhala nura/ ekata i'tu'dkina um ki kuluny maa kun uri 'kup mo? Uni ki thok a'di gwo mo ki: I'kume'd i'ce'dka su/ mo be.

20 Dhali maanjkuthu'di pesu/ gom 'kwani alaapi doñon mo tani anura/ 'tu'dkina um ekata ki kuluny maa kun talkina um is mo? Dhali uni ki thok a'di gwo mo ki: Ipesu/ mo be.

21 Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhali 'kona um ki mish gwo 'ban naskina/ mowa?

Wathiny Ja'da/jin Waçkunu mo e Pam Beetsayda mo

22 Dhali uni pu'dkini Pam Beetsayda mo. Dhali 'kwanin tiya suski wathi/ i a'di mo, a'di jin ta'da ja'da/ mo dhali ñap a'di mo mmota a'di is ki me'd mo be.

23 Dhali a'di ki sus wathi/ jin ta'da ja'da/ ki me'd mo, dhali a'di ki sus a'di ka pije/ 'peni pa mo. Dhali ki a'di 'takki manya/ i em piti mo dhali sus a'di ki me'd piti mo tani a'di ki dot a'di gwo mo ki: /E mishi ton kamu/ par e mo 'taa?

24 Dhali a'di ki hil 'kup ki mis mo dhali o a'di gwo mo ki: Aha/ mishkina 'kwani mo. Hili uni wakina e gi cwa kun iikin mo 'te/.

25 Dhali yan'ko'd dok/ e a'di ki sus a'di ki me'd piti mo dhali kar me'd piti apo/ em piti mo. Dhali a'di hilki'da hil ki dha'k mo dhali waç mo dhali a'di mishki'da ris to 'baar mo eya tente/ mo be.

26 Dhala Yesus ki hash a'di bway gu'b piti mo mmo/o gwo mo ki: Dhalku/ ki ciç bampa/ mo.

Buterus A'di Torki Mii eya Tente/ goma Yesus mo

27 Dhala Yesus nyak ya ki imancik a'di gwo mo e bampa/ gi Panj Kaysariyya mo e Pam Pilibbi mo. Dhali e bway tur jin iina uni mo tani a'di ki dot imancik a'di gwo gwo mo ki: Ki 'kwani on ki aha/ tana aja mo sa/?

28 Dhali kun tiya ki ṭor a'di gwo mo ki: Ka Yohaan jin ta'da manmiiya mii ki yi'de/ mo ti. Dhali kun tiya o ki: Iliyya mo, dhali kun tiya o ki: Jan ṭal 'de/ 'peni imanci gwo ma Arumgimis kadhamo/ mo be.

29 Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Hili idhali um onki aha/ tana aja mo sa/? Buterus ki thok a'di gwo mo ki: /E tana Kristhos mo be.

30 Dhali a'di ki Ḳan uni gwo mo mmodiki ṭor jan ṭal 'deñ kamu/ gwo gom a'di mo be.

Yesus Torki Wum Piti Itwa/a/ mo

31 Dhali a'di ṭelki mii 'pen mo dhali ṭor uni gwo mo ki Ya/ gi 'Kwani mina isi 'kosh ka nyor mo gom to ka ris mo dhali mina 'kwaniŋ gwanyjaka/ iwak mo dhali igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo, dhali a'di minu 'kosh jwa mo, dhali 'ko'da cim kwara mo tani a'di midi cuyi mis dok/e mo be.

32 Dhali a'di o gwo yansan eya thithin thith gana/ mo. Dhala Buterus ki bu'th a'di mo dhali ṭel mii 'pen mo mmokucur a'di ki gwo mo be.

33 Hili a'di tu'kki'da bor mo dhali hil imancik a'di gwo mo tani a'di ki Ḳucura Buterus ki gwo mo dhali o gwo mo ki: Setaan, yaku/ i'ko'di aha/ mmun mo ma. Haali/ /e diki di ki 'ban ma Arumgimis mo hili /e din ka 'ban gi 'kwani mo be.

34 Dhali a'di ki yuk uni i a'di mo awaambuhany 'kwani nyakki imancik a'di gwo mo dhali o uni gwo mo ki: Waḳki/ wathin kamu/ midi yayu/ ibath aha/ nsho'k mo tani dhalki a'di non is pitin gana/ mo dhali 'de'k cwany'cithan dhul piti mo dhali bath aha/ nsho'k mo.

35 Haali/ gom a'diyin jin midi 'taki woth mondiki/ em piti mo tani midi this a'di e mo. Dhali a'diyin jin midi this mondiki/em piti e mo

gom gway pem mo tani dhali gom gway gi gwom
'borga/ mo tani midi woṭḥ a'di mo be.

³⁶ Haali/ gwo gi wakataye jin nyō/a wathi/ mo waḳki/ a'di midi gam to 'baar mo e mony'cesh mo dhali lo'b mondiki/em piti mii nycine/ mo?

³⁷ Haali/ wathi/ midi mish wan mondiki/em piti 'ba/ kata mo?

³⁸ Haali/ a'diyin jin mina isi 'theya'the mo gom aha/ mo dhali gom gwom pem mo e bwaman uni gwansan kun tana nyakum yil kun ta imanmii miinyçal mo dhali imanmii miinthus mo tani Ya/ gi 'Kwani si'da/ a'di mina isi 'theya'the mo gom a'diyin mo ki a'di midi pu'du/ mo e monyca gi com mo dhali nyakki iman'doyu gwom piti kun ḳogu ilu/ mo be.

9

¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ka jin̄ gana/ aha/
tora um gwo mo ki: Kun tiya 'kokin mo mmodoshi
mahan mo kun mini 'koki nyok wu mo ntwa/
a/ ki uni 'koki par Bampa/ ma Arumgimis e mo
mmopu'du/ ki mom'bi'th mo be.

Mmowarkin ma Yesus Jamas Piti mo

² Dhali 'ko'da cim pe'de/ mo tani Yesus ki susa
Buterus nyakki a'di mo dhala Yakuub mo dhala
Yohaan mo, dhali sus uni bway 'kuwosh jin tu-
ratur uni 'cena mo. Dhali a'di ki war is piti ibwam-
bori uni mo be.

³ Dhali burrinyem piti çabki 'be'd 'be'd mo dhali
ki bany bany kagahara mo. Toŋ kamu/ yisa di'da e
mony'cesh yan jin midi mish dhagam uni ki kush
kush kan mo.

4 Dhali e mun mo tani Iliyya piki uni i is mo uni ka Musa mo, dhali uni ṭorkina ṭor ka Yesus mo be.

5 Dhala Buṭerus ki owa Yesus gwo mo ki: Tapa, a'di 'boro'd gom am ki aman 'kona imahan mo. Dhalki aman nyaṇa ḡiṇa/ ikwara mo, jan ṭal 'de/ gom /e mo dhali jan ṭal 'de/ goma Musa mo dhali jan ṭal 'deñ kamu/ gom Iliyya mo be.

6 Haali/ a'di diki mish gwo jin ona a'di mo haali/ uni ko/kina ko/ is kagahara mo be.

7 Dhali arak 'kamki uni is mo dhali 'twa/ pu'dki'd 'peni bwam ma rak yansan mo mmo/o gwo mo ki: Yansan ta Ya/m pem jin enka/ mo. Ciki a'di gwo mo ma.

8 Dhali ki jahanne/ ki uni hilki mo mo mmo'kar mo ki e mo tani uni yisa mishki wathin kamu/ mo jin nyak di ki uni mo, hili jasa Yesus a'di 'de/ mo be.

9 Dhali ki uni 'kokin mo mmothul ka 'cesh mo 'peni 'kuwosh mo tani a'di ki ḁan uni gwo ki 'bi'th mo mmo'koki ṭor wathin kamu/ ṭal 'de/ gwo gom to jin parkina uni e mo ntagi Ya/ gi 'Kwani minu 'de'k mo 'peni mowu mo be.

10 Wakan uni dhuki gwo mo mmokulum gwo ibwa mo uni 'cena mo mmodoṭ eya dum buni gom 'pemen gwo jin okina a'di ki a'di midi cuyu mis mo 'peni mowu mo.

11 Dhali uni ki doṭ a'di gwo mo ki: Katinta sa/ i/ ona iman'kwar to gwo mo ki Iliyya midi mii pu'du/ itwa/a/ mo?

12 Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Iliyya pu'dki'di ṭwa/a/a mo dhali ṭela ris to 'baar mo sho'k ka nyaṇ'ko'd mo. Dhali ba ki gwo 'kwaru kataye ki Ya/ gi 'Kwani mina isi 'taki 'kosh ka nyor ki nyanye/ mo gom miin tiya ka ris mo dhali minu mii ka jin

thus mo dhali minu wak mo be.

¹³ Hili aha/ tora um gwo mo ki Iliyya pu'dki'd mo dhali uni miiki a'diyin jin 'bori uni bwa mo me'd gwo jin 'kwarkunu mo gom a'di mo be.

Yesus Wački'da 'Ci jin Bu'thkin ma Rum Thus jin Nyo/o'd mo

¹⁴ Dhali ki uni pu'dkin mo e imancik a'di gwo mo tani uni parkina dhana buhany wathimpa e mo kun 'kamki a'di mo dhali iman'kwar to garki uni gwo 'kusi 'twa/ mo.

¹⁵ Dhali ki jahanne/ adhana buhany wathimpa ki uni parki a'di e mo tani uni 'kokini momer kagahara mo dhali uni sokin 'kup ki a'di mo dhali the a'di me'd mo be.

¹⁶ Dhali a'di ki dot uni gwo mo ki: Gwonta su'kkina um nyakki uni mo?

¹⁷ Dhali jan tal 'de/ 'pena buhany wathimpa thokki a'di gwo mo ki: Manṭor Gwo, aha/ suskina ya/m pem i /e mo haali/ a'di bu'thkin ma rum thus jin nyo/o'd jin mol a'di 'twa/ wal mo.

¹⁸ Dhali ki a'di bu'thki a'di mo tani a'di torki a'di 'ko'da 'cesh mo, dhali a'di shwaki'da gabusha/ mo dhali rem shem piti 'kup mo dhali a'di peshki'd mo. Dhali aha/ dotkina imancik /e gwo gwo mo mmo/ur a'di ka pije/ mo tani dhali uni molki a'di mii mo be.

¹⁹ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Ayy, um 'kwani kun tana nyakum yil kun atha mongam gwo is ki ath mo. Ki aha/ mina di i um ki mo gi wakata mo? Dhali ki mo gi wakata imiga/ i'dim 'kup e um mo sa/? Susi a'di i aha/ mo ma.

²⁰ Dhali uni ki susa 'ci i a'di mo. Dhali ka rum thus jin nyo/o'd parki a'di e mo tani dhali ki

jahanne/ a'di ki tora 'ci 'ko'da 'cesh mo dhali a'di
ki biṭa 'cesh mo dhali 'danjkal ka gabusha/ i'twa/ mo
be.

²¹ Dhala Yesus ki doṭ com gwo mo ki: Kakasja sa/
imiikina a'di mii gi wakan mo? Dhali a'di ki thok
a'di gwo mo ki: 'Pena cim jin tana a'di a'ci mo be.

²² Dhali me'd ka ris a'di ki bit a'di e bwam o'd
mo dhali e bwam yi'de/ mo mmo'ce'd a'di sho'k
mo tani hili wakki// e mini mish toŋ kamu/ mii mo
mmomina /e hila ha'th'ko'd bam mo dhali woth
am mo.

²³ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Wakki/ /e
ona bwa mo tani aris to mishu mii mo gom a'di jin
gamki gwo is mo be.

²⁴ Dhali ki jahanne/ com ma 'ci gwoki'd ki
jabu'th mo dhali o gwo mo ki: Aha/ gamkina gwo
is mo. Woṭhi/ aha/ mo mmodika/ ki dar gi gwo jin
gamu is mo.

²⁵ Dhali ka Yesus mishki'da dhana buhany
wathimpa pu'dkin mo mmosoyu/ mo mmontal
'de/ mo tani a'di kucurki'da rum thus jin nyo/o'd ki
gwo mo mmo/o a'di gwo mo ki: /E jin noni wathi/
'twa/ wal mo dhali /e jin ta wathi/ 'ceya 'diye/ mo,
dhali /e jin tana arum jin nyo/o'd mo tani aha/
kankina /e gwo mo ki: Piyi ka pije/ 'peni a'di mo
dhali dhalku/ ki se i a'di ki sule/ sule/ mo dok/e.

²⁶ Dhali 'ko'di cuuwam piti jin cuukina a'di mo
tani a'di ki tor a'di 'ko'da 'cesh ki tor jin shiyi'd mo
dhali a'di ki pi ka pije/ mo. Dhala 'ci a'di wakina e
gi wathi/ jin wuki'd mo. Wakan aris uni 'baar mo
oki gwo mo ki: A'di wuki'd mo be.

²⁷ Hila Yesus bu'th a'di ki me'd mo dhali 'de'k a'di
ki mis mo. Dhali a'di cuki mis mo be.

²⁸ Dhali ki a'di cički bwan gu'b mo tani imancik

a'di gwo doṭki a'di gwo mo ka ḥwal is mo mmo/o
gwo mo ki: Atinta gara/ i'kona aman ki mish a'di
ur ka pije/ mo?

²⁹ Dhali a'di ki thoḳ uni gwo mo ki: Ji gi
wakansan minu 'koki mish ur ka pije/ ki miinj
kamu/ mo ba/, hili ki mon'tho mo be.

Dok/e aYesus Torki Mowum Piti Itwa/a/ mo

³⁰ Dhali uni ii kin 'peni mun mo dhali ii ki tur mo
e Pany Jaliil mo. Dhali a'di diki dhal wathin ṭal 'deñ
kamu/ bway mo mmomish a'di mo be.

³¹ Haali/ a'di ṭorki imancik a'di gwo gwo mo
mmo/o uni gwo mo ki: Ya/ gi 'Kwani minu ci e me'd
gi 'kwanin thus mo, dhali uni mini 'kosh a'di jwa
mo. Dhali ki a'di minu 'kosh jwa mo tani 'ko'da cim
kwara mo tani a'di midi cuiy mis mo be.

³² Hili uni 'koki mish gwo 'ban jin ona a'di mo
dhali uni ko/ki is mo mmodot a'di mo be.

Kaja A'di Icade?

³³ Dhali uni pu'dkin mo e Panj Kapranahuum
mo. Dhali ki a'di diki'd e bwanj gu'b mo tani a'di ki
dot uni gwo mo ki: Gwonta sa/ isu'kkina um mmo/
iiyina um ibway mo?

³⁴ Hili uni 'kokin ki shwam mo haali/ e bway jin
iiyina uni mo tani uni su'kkin ki gwo ka rem 'kup
mo gom gwo gi a'di jin caki'd mo be.

³⁵ Dhali a'di ḥa'bki'da 'cesh mo dhali yuk uninj
'kume'd i'ce'dka su/ mo, dhali a'di ki o uni gwo mo
ki: Wakki/ wathin ṭal 'de/ jin ona bwa ki ta jin ṭwa/
a/ mo tani a'di midi mii ta jinj 'ko'd mo dhali ta
amanmii to gom tiya 'baar mo be.

36 Dhali a'di ki budha 'ci mo dhali kar a'di ibwaman uni mo. Dhali mmokara a'di a'di 'ko'da bim piti mo tani a'di ki o uni gwo mo ki:

37 A'diyin jin midi budha 'ci gi wakansan ki gway pem mo tani a'di bu'thki aha/ mo, dhali a'diyin jin midi bu'th aha/ mo tani a'di diki bu'th aha/ jasi 'te/ mo, hili a'di bu'thki a'di jin tu'cki aha/ ki yayu/ mo be.

A'di Caanjin Diki Di apo/ Ana mo tani A'di Ta A'di gom Ana mo

38 Yohaan ki o a'di gwo mo ki: Amantor Gwo, aman mishkina wathinj kamu/ jin urki'da rum thus ka pije/ ki gway pini mo dhali a'di diki bath ana nsho'k mo, dhali aman nonkina a'di mo haali/ a'di diki ta amanbath ana nsho'k mo be.

39 Hila Yesus ki o gwo mo ki: Dhalki a'di ki non mo ma haali/ a'di jin midi miiya tu'c jin eka/ ek ki gway pem mo tani a'di midi diki mish mmo/o gwon thus apo/ aha/ mo ki jahanne/ η'ko'd mo.

40 Haali/ a'di jin diki se ana shoka po/ mo tani a'di ta a'di gom ana mo be.

41 Haali/ ka jinj gana/ aha/ tora um gwo mo ki: A'diyin jin midi ci um yi'de/ ki 'kwa mmopi mo haali/ um yuku ki gway ma Kristhos mo tani a'di yisa midi this tom piti jin ish kumma/ e mo.

Mompal gom Miinthus mo

42 A'diyin jin midi rak jan tal 'de/ 'peni uni gwansan kun gwa'dan kun gam gwo is e aha/ mo mmomii miinthus mo tani a'di midi 'taki 'bor ki 'bor gana/ mo wakka dhana yo minu dek a'di i'bam piti mo dhali a'di minu bit mo e kumma/ yi'de/ mo.

43 Dhali wakki/ me'd pini rak /e mo mmomii miinthus mo mmokol mo tani 'cithi/ a'di mo ma. A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom /e mo mmocic mondiki/e ki ɻul mo ki /e mini 'taki diki ya e mo ma al o'd ki me'd su/ mo be, e mo jin mola o'd us mo.

44 E mun mo tani ayish buni 'koki wu mo dhali o'd si'da/ diki us mo be.

45 Dhali wakki/ sho'k pini rak /e mo mmomii miinthus mo mmokol mo tani 'cithi/ a'di mo ma. A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom /e mo mmocic mondiki/e ki ɻwol mo ki /e minu i'taki 'koki bił ki sho'k su/ e mo ma al o'd mo be.

46 E mun mo tani ayish buni 'koki wu mo dhali o'd si'da/ diki us mo be.

47 Dhali wakki/ em pini rak /e mo mmomii miinthus mo mmokol mo tani buki a'di ka piye/ mo. A'di 'boro'd ki 'bor gana/ mo gom /e mo mmocic Bampa/ ma Arumgimis ki en tal 'de/ mo ki /e minu i'taki 'koki bił ki e su/ mo e mo ma al o'd mo.

48 E mun mo tani ayish buni 'koki wu mo dhali o'd si'da/ diki us mo be.

49 Haali/ aris 'kwani 'baar mo ka 'deñe/ 'deñe/ mo tani uni minu imii ka 'donkor/ ki mo/o'd mo be.

50 A'donkor/ a'di 'bora'bor mo. Hili wakka 'donkor/ a'di ki this mom'bala'th piti e mo tani um mini gam mon'daŋkari'th gom a'di mmana? Tayi ka 'donkor/ e is bum mo ma dhali tayi ki moŋku'th is ka rem 'kup mo ma.

10

*Yesus Torki Gwo gom Mo jin Dhaluwa Dhal 'Pen
mo*

¹ Dhali a'di dhalki mo yan 'pen mo dhali yaki'd mo e Bampa/ gi Pa Yahuudiyya mo dhali e bwampo/ Yi'deŋ Kumma/ Uurdun mo, dhala dhana buhany wathimpa thulki is i a'di mo dok/e. Dhali dok/e me'd miim piti jin miina a'di isa yempa/ mo tani a'di ki tor uni gwo mo be.

² Dhali 'Kwani Parisiyiin pu'dkin mo mmonjap bway mo mmopal a'di ki gwondot mo mmo/o gwo mo ki: A'di ta gwonjkan jin dhala'da dhal bway mo 'taa? gom wathi/ mmothoson gwo jin dhaluwa dhal 'pen mo mmodhal ash 'pen mo?

³ A'di ki thok uni gwo mo ki: Gwo gi wakatinta ikankin ma Musa um mo?

⁴ Uni thokki a'di gwo mo ki: AMusa a'di dhalki wathi/ bway mo mmo'kwara warka/ jin dhaluwa dhal 'pen mo dhali kara yim 'pen ka pije/ mo be.

⁵ Hila Jesus ki o uni gwo mo ki: Haali/ goma dum bum kun 'bitha'bi'th kan mo tani a'di 'kwarki um gwonjkan gi wakansan mo be.

⁶ Hili 'peni ka muŋ'kup jin uku to mo tani Arumgimis ki uk wathiŋ gwath mo dhali wathim 'bomi mo be.

⁷ Gom 'kup gwo gi wakan mo tani a'di imina wathi/ idhal com 'pen mo dhali kum mo dhali gam is ki ashim piti mo be.

⁸ Dhali uni su/ mina buŋwar isi tal 'de/ mo be. Wakan uni dok/e yisa i'kon su/ dok/e yisa, hili uni tala buŋwar isa 'de/ mo be.

⁹ Gom mii gi wakan mo tani uni gun gam ma Arumgimis isi montal 'de/ mo tani dhalku/ ki dhal wathiŋ kamu/ bway mo mmoŋwa/ uni bwa mo.

¹⁰ Dhali e bwan gu'b mo tani imancik a'di gwo dotki a'di gwo mo gom gwo yansan dok/e mo.

¹¹ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'diyin jin midi dhal ashim piti 'pen mo dhali mash jan̄ kamu/ mo tani a'di miiki miinyçal apowa yim mo be.

¹² Dhali wałka yim si'da/ dhala'da kathim piti 'pen mo dhali mashi jan̄ kamu/ mo tani ayim si'da/ miiki miinyçal mo be.

Yesus 'Borki Ushi Uçin̄ Gwa'dga/ Mii mo

¹³ Dhali uni 'kokin mo mmosusi uçi i a'di mo ki a'di midi 'taki ta uni is ki me'd mo. Dhali imancik a'di gwo kucurki uni ki gwo mo be.

¹⁴ Hili ka Yesus mishki mii yan mo tani a'di dekkin ma nyor mo dhali o uni gwo mo ki: Dhalki uçi iiyini aha/ mo ma. Dhalki uni ki non mo. Haali/ ku gi wakansan mo tani uni 'kokin mo e Bampa/ ma Arumgimis mo be.

¹⁵ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki a'diyin jin midi diki bu'th Bampa/ ma Arumgimis mo mmowa e ka 'ci yan mo tani a'di midi diki se a'di mo be.

¹⁶ Dhali a'di ki sus uni mo mmodhu 'ko'da bim piti mo dhali a'di ki 'bor uni mii mo mmokarkina a'di me'd piti apo/ uni mo be.

Wathin Dhuru'c jin Ta Pa ki Pa mo

¹⁷ Dhali mmomurkina a'di mmoya mo e bway piti mo tani wathin ṭal 'deñ kamu/ guski'd mo dhali ca'bki jin̄ 'kupa'dupuni bwambori a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Amanṭor Gwo jin 'boro'd mo, ki aha/ mina mii miiya taye mmogam mal gi mondiki/e ki sule/ ya ye 'ba/ mo?

¹⁸ Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Atinta yuka /e aha/ ki jin 'boro'd mo? Jan ṭal 'deñ kamu/

yisa di'da jin 'boro'd mo, hili jasa Arumgimis a'di 'de/ mo be.

¹⁹ /E mishki gwoŋkan kun 'kwarkunu mo 'taa? kun o gwo mo ki: Dhalka 'kosh ki mii 'kosh mo, dhali, Dhalki çal ki mii mii mo, dhali, Dhalku/ to ki mii kwal mo. dhali, Dhalki gwon thus ki mii ak wathinj kamu/ i is mo, dhali, Dhalki to ki mii dil mo, dhali, Taki cim dhali kwan mo?

²⁰ A'di ki thok a'di gwo mo ki: Amantor Gwowa, aris to gwansani 'baar mo miikika/ mo ki aha/tana dhuru'c mo be.

²¹ Dhala Yesus ki hil a'di ki e mo dhali en a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Ton ṫal 'de/ atha /e mo be. Yaku/ mo dhali yol aris tom pini 'baar mo kun tana /e mo dhali çiki uni ki 'kwani kun hatha'ko'd mo, dhali /e mini ta gi to kun mini ish kumma/ mo e momis mo, dhali yayu/ mo ma, mmobath aha/nsho'k mo.

²² Gom gwo jin onu a'di kan mo tani a'di ki bit a'di bwa ka lungu'b mo dhali a'di ki ya bway pa mo ki bwa jin ditadił mo, haali/ a'di ta'd gi dhan to kun eka 'pen ki ek mo be.

²³ Dhala Yesus ki hil mo mo dhali 'kar mo ki e mo dhali o imancık a'di gwo gwo mo ki: Mii wa'di dita/ gom uni gwansan kun ta pa ki pa mo mmociç Bampa/ ma Arumgimis mo be.

²⁴ Dhali imancık a'di gwo merkin gom gwom piti yansan mo be. Hila Yesus ki o uni gwo mo dok/e ki: Uciya, a'di wana mii dita/ gom uni gun gamki gwo is gom pam buni kun tana uni mo mmociç Bampa/ ma Arumgimis mo.

²⁵ A'di 'disha mii ki 'dish gom kalman mo mmoya ki solol e jis ma 'dipira/ mo mmodhal

wathimpa e i is mo, a'di jin ta pa ki pa mo mmocic
Bampa/ ma Arumgimis mo be.

²⁶ Dhali uni 'kokin mo mmomer mo ka daran
duŋ gana/ mo dhali o gwo ka rem 'kup mo ki: Ba
wakki/ wakan mo tani ija a'di iminu iwoth moyi?

²⁷ Yesus ki hil uni mo dhali o uni gwo mo
ki: Ki 'kwani mo tani a'di molu mii mo, hili ka
Arumgimis mo tani aris to 'baar mo mishu mii ka
Arumgimis mo be.

²⁸ Hila Bułerus telki mii 'pen mo mmo/o a'di gwo
mo ki: Hili, aman dhalkina aris to 'peni 'baar mo
dhali bath /e nsho'k mo be.

²⁹ Yesus ki o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona
um gwo mo ki: wathinj kamu/ yisa di'da jin dhalki
gu'b piti 'pen mo walla ikam piti mo walla i'bawah
piti mo walla kum mo walla com mo walla uci mo
walla mo mo gom gway pem mo dhali gom gway
gi gwom 'borga/ mo tani

³⁰ a'di jin midi diki bu'th to ki me'd iss 'kwan-
impa ka mudhe'd mo shwane/ mo ki mo yansan
mo, gu'b mina a'di gam mo dhali ikam piti mo
dhali i'bawaham piti mo dhali ikum mo dhali uci
mo dhali mo mo nyakki to kun mini to'c a'di 'kus
mo, dhali ki she yil yan jin midi pu'du/ mo tani a'di
midi gam mondiki/e ki sule/ sule/ ya ye 'ba/ mo be.

³¹ Hili aris uni gun 'koni t̄wa/a/ mo tani uni minu
dhu n'ko'd mo dhali uni gun 'koni 'ko'd mo tani uni
minu dhu it̄wa/a/ mo be.

AYesus Torki Wum Piti Me'di Kwara It̄wa/a/ mo

³² Dhali uni 'kokin mo mmo/ii i bway mo mmo/
ii ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo dhala Yesus
yaki'di shu uni bway mo. Dhali uni 'kokin mo
mmomer mo dhali uni gwansan kun bathki a'di

nsho'k mo tani ƙo/ki is mo. Dhali a'di ki sus uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo dok/e dhali a'di ki ʈel mii 'pen mo dhali ʈor uni gwo mo gom to gun minu mii a'di mo be,

³³ mmo/o gwo mo ki: Hili mo mo ma, ana iina ka gagamis mo e Pa Urushaliim mo, dhali Ya/ gi 'Kwani minu ڦi mo e igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo, dhali uni mini wak a'di mo mmo'kosh a'di jwa mo, dhali a'di minu ciki 'kwani kun 'koki ta 'Kwani Yahuuda/ ime'd mo be.

³⁴ Dhali uni mini mii a'di ka mak mo dhali 'tak a'di manya/ i is mo dhali dor a'di mo dhali 'kosh a'di jwa mo. Dhali 'ko'da cim kwara mo tani a'di midi piyu/ ka pije/ mo be.

Gwondot ma Yakuub mo dhala Yohaan mo

³⁵ Dhala Yakuub dhala Yohaan uni gun ta iya/ ma Sabadi mo tani pu'dkin kadhoŋ 'kup ki a'di mo dhali o a'di gwo mo ki: Amanṭor Gwo, aman ona bwa ki /e mini dhal aman bway mo gom to jin mina amani dot 'peni /e mo be.

³⁶ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Atinta o um bwa mo jin migā/ mii gom um mo?

³⁷ Dhali uni ki thoƙ a'di gwo mo ki: Dhas am bway mo ma mmo'ko mo. Jan 'de/ midi ڦa'b /e ki me'da bim poros pini mo dhali jan 'de/ midi ڦa'b / e ki me'da biny cam pini mo e monycam pini mo be.

³⁸ Hila Yesus ki o uni gwo mo ki: Um 'koki mish to jin dotā um mo. A/um mini piya ƙubbaaya jin pikika/ mo walla a/um minu cuç mo ki mii jin miinuwa mii ki yi'de/ mo jin miikunu aha/ mo?

³⁹ Dhali uni ki thoƙ a'di gwo mo ki: Aman mina mish mii mo be. Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki:

Akubbaaya jin pika/ mo tani mina umi pi mo dhali
mo jin miinu aha/ amii ki yi'de/ mo tani a'di imiinu
mii um si'da/ mo be.

⁴⁰ Hili mmo'ko aha/ ki me'da bim poros pem mo
walla ki me'da biny cam pem mo tani a'di diki ta
miim pem mo mmodhas um bway mo, hili a'di
gom uni gwansan kun thosonkunu uni mo be.

⁴¹ Dhali ki uni gun 'koni 'kume'd cikki gwo
yansan mo tani uni telki mii 'pen mo mmodeka
nyor mo goma Yakuub mo dhala Yohaan mo be.

⁴² Dhala Yesus ki yuk uni mo i a'di mo dhali o uni
gwo mo ki: Um mishki gwo mo gom uni gwansan
kun o ki ta tapa apo/ 'kwani kun 'koki ta 'Kwani
Yahuuda/ mo tani uni mii miin tapa apo/ uni mo
dhali 'kwanim buni gun eka/ ek kun ta gi moshirr
mo apo/ uni mo be.

⁴³ Hili mii yansan minu 'koki mii wakan apo/ um
mo. Hili a'diyin jin midi eka/ ek mo e bwam um
mo tani a'di midi mii ta a'di jin midi mii um to mo
be.

⁴⁴ Haali/ a'diyin jin midi mii ta jin twa/a/ mbwa-
man um mo tani a'di midi mii ta cinkina/ gom umi
'baar mo be.

⁴⁵ Haali/ Ya/ gi 'Kwani si'da/ pu'dki'd mo yisa ki
a'di minu mii to mo, hili ki a'di midi mii 'kwani to
mo dhali ci mondiki/em piti mo mmota Amanwan
'Kwani 'Ba/ ka ris mo be.

Bartimawuus jin Ta Wathiny Ja'da/ Bu'thi Momish Mo mo

⁴⁶ Dhali uni pu'dkin mo e Pa Ariiha mo.
Dhali ki a'di di'd mmodhal Pa Ariiha 'pen
mo nyakki imancik a'di gwo mo tani adhana
waambuhany wathimpa caaca kagahara mo.

Dhali wathiny ja'daŋ kamu/ diki'd jin yukkunu gway ka Bartimawuus mo jin ta'da man'tho to mo, a'di jin ta ya/ ma Timawuus mo, a'di ɔ'a'bki'd mo e shemen bway isa yempa/ mo.

47 Dhali ki a'di cikki gwo goma Yesus ki Pa Naasira mo tani a'di telki mii 'pen mo mmocuu gwo ki dhan 'twa/ jin caaca mo dhali o gwo mo ki: Yesus, jin ta Ya/ ma Dawuu'd. Miiyi mii apo/ aha/ mo ma.

48 Dhali 'kwani ka ris ɔucurki a'di ki gwo mo mmotor a'di gwo mo mmoca'b ki shwam mo. Hili a'di cuuki'd kagahara ki nyanye/ki nyanye/ mo ki: Ya/ ma Dawuu'd. Miiyi mii apo/ aha/ mo ma.

49 Dhala Yesus doshki'd mo dhali o gwo mo ki: Yuki a'di mo ma. Dhali uni ki yuki wathiny ja'da/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Budhi adu mo ma. Cuyi mis mo. A'di yukki/e mo be.

50 Dhali a'di bitki burrinye/ ma pom piti a'cesh mo dhali a'di ki pe imis mo dhali ya aYesus mo.

51 Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Ata o /e bwa jin mig/ mii gom /e mo. Dhali wathiny ja'da/ ki o a'di gwo mo ki: Tapa, dhalki aha/ butha momish mom pem mo ma.

52 Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Yaku/ i bway pini mo. Moŋgam gwo is pini a'di woθki /e mo. Dhali ki jahanne/ a'di ki bu'th momish mo mo dhali bath a'di nsho'k ibway mo be.

11

Mo jin Pinu Mii E mo Mmociç Pa Urushaliim mo

1 Dhali ki uni 'dishki Pa Urushaliim is mo e Pam Beetpaji mo dhali e Pam Beetəniya mo e 'Kuwosh

Settuun mo tani a'di ki hash imancik a'di gwo isu/
mo be

² dhali o uni gwo mo ki: Iiku/ i bampa/jin di'd ka
par 'twa/ i um mo, dhali ki jahanne/ ki um mini cic
a'di mo tani um mini gam ari thuluny jin shi'du/
mo. A'di yisa merkina wathij kamu/ apowa. 'Cuki
a'di mo dhali guyu/ a'di mo.

³ Wakki/ wathin 'dej kamu/ midi o um gwo mo
ki: Atinta mina um kan mo tani tori a'di gwo mo ki:
Tapa a'di midi mii ta gi a'di mo dhali midi hashu/
a'di ka nyan'ko'd ki jahanne/ mo imahan mo.

⁴ Dhali uni iikin mo dhali gam ari thuluny jin
shi'dkunu mo e 'twaŋkal bway tura beega/ mo.
Dhali uni 'cukki a'di mo be.

⁵ Dhali uni gwansan kun doshkin mo tani o uni
gwo mo ki: Atinta imina um kan mo sa/? Um 'cuki
ari thuluny gomata?

⁶ Dhali uni ki tor uni gwo mo gom gwo jin okin
ma Yesus mo, dhali uni ki dhal uni bway mo mmo/
ii mo be.

⁷ Dhali uni ki susi ari thulunya Yesus mo dhali
uni ki pa'd burrinyem buni apo/ a'di mo dhali a'di
ki mer a'di apo/ mo be.

⁸ Dhali 'kwani ka ris uni pa'dki burrinyem buni
e bway tur mo be. Dhali kun tiya pa'dkina biny
cwa kun ƙwa/kina uni 'peni bwam bunto mo be.

⁹ Dhali uni gwansan kun iikini twa/ a/ mo
dhali uni gwansan kun bathki uni nsho'k mo tani
uni kumki cuuwa/ mo ki 'twa/ kun caaca mo ki:
Hosanna. Mom'bor mii midi di mo gom a'di jin
pu'dki'd ki gway gi Tapa mo be.

¹⁰ Mom'bor mii midi di mo gom Bampa/ ma
ababam bana ka Dawuu'd a'di jin pu'dki'd mo.

Hosanna jin di'di mis mo.

¹¹ Dhali a'di cički'd mo e Pa Urushaliim mo dhali a'di seki gu'b gi mondheleladhelel mo be. Dhali ki a'di hilki mo mo dhali 'kara ris to 'baar mo ki e mo tani dhali η'ko'd a'di ki dok Pam Beetaniya nyakki uni gun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo haala tente/ yulu'd mo be.

Cwampu/jin Jeekunu mo

¹² Dhali ka cim jin batħa'di 'ko'd mo tani ki uni pu'dkin mo e Pam Beetaniya mo tani a'di 'koshkina te/ mo be.

¹³ Dhali a'di mishki'da pu/ 'pena dhana/ mo jin lu/u'd mo. A'di ki ya mo mmopar e mo wakki/ a'di midi 'taki gam maman 'peni a'di mo. Ki a'di pu'dki'di a'di mo tani a'di diki gam toŋ kamu/ mo hili jasi 'cemen gana/ mo haali/ a'di diki ta yil ma pu/ mmodho'th mo be.

¹⁴ Dhali a'di ki o a'di gwo mo ki: Wathin ḥal 'deŋ kamu/ midi diki shwa maman 'peni /e dok/e mo ki sole/. Dhali imancik a'di gwo cikki gwo yansan mo be.

Mmodhelel Gu'b gi Mondheleladhelel mo

¹⁵ Dhali uni pu'dkin mo e Pa Urushaliim mo. Dhali ki a'di cički gu'b gi mondheleladhelel mo tani dhali a'di telki mii 'pen mo mmo/ ur uni gwansan ka pije/ kun yoli to mo, dhali uni gwansan kun yolk to mo e gu'b gi mondheleladhelel mo. Dhali a'di ki kuma tharabeesa 'twa/ a'cesh mo gun ta ku gi uni gwansan kun wanki emena guurush mo dhali a'di ki kum to 'twa/ a'cesh mo kun 'kona imanyol gurko/ mo be.

16 Dhali a'di diki dhal uni bway mo mmo'do ton tiya mmo'cith ki tur mo e gu'b gi mondhelelad-helel mo be.

17 Dhali a'di ṭorki gwo mo dhali o uni gwo mo ki: A'di diki ta gwo jin 'kwarkunu mo 'taa? ki: Gu'b pem minu yuk ki gu'b jin minu 'tho goma ris kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo? Hili um ki mii a'di me'd gu'b gi 'kwani kun ta imandil to mo be.

18 Dhali igasiis kun can dhali iman'kwar to mo uni cikki gwo yan mo dhali uni ḥapki bway mo mmo'ce'd a'di sho'k mo haali/ uni ko/ki a'di mo haali/ awaambuhany 'kwani caaca ḫagahara mo merkin mo gom gwom piti jin ṭorkina a'di mo be.

19 Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo tani a'di dhali imancik a'di gwo uni iikin ka pije/ mo 'peni 'peñkuman bampa/ mo.

Gwo gom Cwampu/jin Ku'thki Guñkuru/ mo

20 Me'd jin iikina uni ki iimpe mo mon'thamo/ mo tani uni parkina pu/ e mo mmoñku'thkina a'di hila/ ka birman ilu/ mo be.

21 Dhala Buterus kakina gwo e mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa. Hila pu/ mo ma, a'di jin jeekina /e mo tani a'di ḫu'thki'd mo be.

22 Dhala Yesus ki thok uni gwo mo ki: Tayi gi mongam gwo is mo eya Arumgimis mo.

23 Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki: A'diyin jin midi o wosh yansan gwo mo ki: Dhalki a'di gunu mo dhali bit mo e bwanj ḫumma/ yi'de/ mo dhali diki ta ga du jin shi/i gwo 'kup mo tani, hili a'di gamki gwo is gom a'di jin okina a'di mo tani ki a'di midi pu'd mo tani a'di minu mii gom a'di mo be.

24 Wakan aha/ ṭora um gwo mo ki a'diyin jin mina umi ḍoṭ ki mon'tho mo tani gami gwo is mo ma, ki a'di mina umi bu'th mo dhali um mini bu'th a'di mo be.

25 Dhali ma mo yin jin mina umi dosh mo mmo'tho mo tani dhalki a'di 'pen mo waḳki/ um ta gi gwo jin ona um is apo/ cin tiya mo tani wakan si'da/ Ababam bum jin di'd e momis mo midi dhal um gwon dhaṇ bum 'pen mo be.

26 Hili waḳki/ um 'koki dhal 'kwani amure/ miinthus buni 'pen mo tani wakan si'da/ Ababam bum jin di'd e momis mo midi diki dhal um amure/ miinthus gi gwon dhaṇ bum 'pen mo be.

Moshirr ma Yesus jin Dotkunu Gwondot mo

27 Dhali uni pu'dkin dok/e mo e Pa Urushaliim mo. Dhali ki a'di diki'd mmoya e gu'b gi mondhele-ladhelel mo tani igasiis kun can dhali iman'kwar to mo dhali 'kwaniŋ gwanyjaḳa/ mo uni pu'dkini a'di mo be.

28 Dhali uni ki o a'di gwo mo ki: Ki moshirr jana sa/ imiikina /e aris to gwansani 'baar mo, walla kaja içiki /e moshirr yansan mo mmomii uni mo?

29 Yesus ki thok̄ uni gwo mo ki: Aha/ si'da/ mina ḍoṭ um gwondoṭ mo. Thoki aha/ gwo mo ma dhali aha/ mina ṭor um a'di jin ḥiki aha/ moshirr mmomii aris to gwansan mo be.

30 Mo jin miin ma Yohaana mii ki yi'de/ mo tani, a'di 'peni momis mo 'taa? walla 'peni 'kwani mo? Thok̄ aha/ gwo mo ma.

31 Dhali uni garki gwo 'kusi 'twa/ ka rem 'kup mo mmo/o gwo mo ki: Waḳki/ aman mina o gwo mo ki: 'Peni momis mo tani, a'di midi o am gwo mo ki: Batinta 'kona um ki gam a'di gwo is mo?

³² Hili wakki/ aman mina o ki: 'Peni 'kwani mo tani uni ko/ki 'kwani mo haali/ aris 'kwani 'baar mo karkina Yohaan ka mançi gwo ma Arumgimis gana/ mo be.

³³ Wakan uni thoķkina Yesus gwo mo ki: Aman 'konaki mish mo mo. Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Wakan si'da/ aha/ mina diki ḥor um gwo mo gom a'di jin ciki aha/ moshirr mo mmomii to gwansan mo be.

12

Gwom 'Bi'th/e gom Bwam Monsinu ma Mura'th dhali Uni gun Hil Mo mo

¹ Dhali a'di ṭelki mii 'pen mo mmotor uni gwo mo ki gwom 'bi'th/e mo mmo/o gwo mo ki: Wathi/ diki'd mo jin siki'da mura'th mo dhali a'di ki nyaŋ gon mo mmo'kam a'di is mo dhali a'di ki cwany jis gom yimana mura'th mo dhali a'di ki nyaŋ 'kukuma/ isi mis mo, dhali a'di ki dhal a'di e imanmii to ka guurush mo dhali a'di ki ya bampan kamu/ jin si'dasi'd mo be.

² Dhali ki mo pu'dki'd mo tani a'di ki hash ciŋkinaŋ kamu/ e imanmii to ka guurush mo mmo'taki ḫali maman cwan tiya 'peni monsinu mo be.

³ Dhali uni bu'thki a'di mo dhali dor a'di mo dhali uni ki hash a'di me'd 'te/ mo be.

⁴ Dok/e a'di ki hash ki uni ciŋkinaŋ kamu/ i uni mo dhali uni waki a'di 'kup ki jama/ mo dhali uni ki mii a'di ka jin thus ki mon'the is mo be.

⁵ Dhali a'di ki hashki uni jaŋ kamu/ mo dhali a'di si'da/ 'koshkina uni jwa mo. Dhali wakan si'da/ kun tiya ka ris 'koshkina uni mo dhali kun tiya

dorkina uni mo dhali kun tiya 'koshkina uni jwa mo be.

⁶ A'di ta'd gi jasi jin tal 'den gana/ mo jin di'di a'di mo, a'di jin ta ya/m piti jin ena a'di ki en gana/ mo. N'ko'd a'di ki uthki uni ya/m piti mo mmohashki a'di e uni mo mmo/o gwo mo ki: Uni mini tak ya/ m pem mo be.

⁷ Hili uni gwansan kun miiki to ka guurush mo o gwo mo ka rem 'kup mo ki: Amankal mala caan pu'dki'd mo. Dhalki ana 'kosha a'di jwa mo dhali mal midi ta jim bana mo be.

⁸ Dhali uni bu'thki a'di mo dhali 'kosh a'di mo dhali kar a'di 'pen ka piye/ mo 'peni bwam mon-sinu mo be.

⁹ Ata mina com gi mo ma mura'th i mii mo sa/? A'di midi pu'du/ mo dhali 'ce'd uni gwansan sho'k mo kun miiki to ka guurush mo dhali ci mo ma mura'th ki 'kwanin tiya mo be.

¹⁰ 'Kona um ki deñ Gwo e mo 'taa? Gwo jin 'kwarkunu mo.

Ka dhan wosha caaga/ yansan jin wakkina iman-nyan gu'b mo tani

warki'd ki dhan wosh gi 'kupan ma rukun gu'b mo.

¹¹ Yansan ta mii gi Tapa mo be.

Dhali a'di ta dhan mii jin meru em bana mo be.

¹² Dhali uni palki mii mo mmo'taki cesh a'di mo tani hili uni ko/ kina waambuhany 'kwani mo haali/ uni nyithkin ki a'di torki gwom 'bi'th/e yansan apo/ uni mo. Wakan uni dhalki a'di mo dhali ii mo be.

Mmoçika Kaysara Thulpa/ mo

13 Dhali uni hashki a'di 'kwanin tiya 'peni 'Kwani Parisiyiin mo dhali 'kwanin tiya 'peni 'Kwani ma Hirodusiyiin mo mmo'taki cesh a'di ki gwo jin ona a'di mo.

14 Dhali uni pu'dkin mo dhali o a'di gwo mo ki: Amantor Gwowa, aman misha ki/e ta a'din gana/ mo dhali /e diki mii mii ka gwar 'de/ mo gom wathinj kamu/ mo, haali/ /e diki tak kwani gom monycam buni mo hili ka jiŋ gana/ /e tori gwo gi bway ma Arumgimis mo be. A/a'di ta gwoŋkan jin minu cika Kaysara thulpa/ mowa? walla minu dhalku/ mo?

15 Mina aman 'taki ciya thulpa/ mo 'taa? walla mina aman 'taki dhal 'pen mo? Hili mmoneyitha a'di ahe'k em buni mo tani a'di ki o uni gwo mo ki: Atinta palkina um aha/ kan mo? Guyi aha/ nasa guurush mo ma dhali dhalki aha/ para a'di e mo.

16 Dhali uni ki guyi a'di jan 'de/ mo. Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Ki jamas maja a'dan sa/? Dhali a'di 'kwar maja imahan mo? Dhali uni ki thoŋ a'di gwo mo ki: A'di ta jim ma Kaysar mo be.

17 Yesus ki o uni gwo mo ki: Cika Kaysar to jin ta jim ma Kaysar mo ma dhali cika Arumgimis to jin ta jim ma Arumgimis mo ma. Dhali uni merkin mo gom a'di mo be.

Gwondot jin Dotu mo gom Mo jin Pinu mo

18 Dhali 'Kwani Sadukiyiin pu'dkini a'di mo, uni gun o gwo mo ki mompinuj kamu/ yisa di'da. Dhali uni ki dot a'di gwondot mo mmo/o gwo mo ki:

19 Amantor Gwo, aMusa a'di 'kwarki aman gwo mo mmo/o gwo mo ki: Wakka kam gi wathi/ midi

wu mo dhali dhal ashim piti mo hili diki dhal a'di a'ci mme'd mo tani wathi/ midi mii mash asha kam piti mo dhali çis ucı goma kam piti mo be.

²⁰ Ikam uni 'kokini pesu/ mo be. Jin ʇwa/ a/ bu'thki'da 'bom mo dhali ki a'di wuki'd mo tani a'di diki dhal a'di a'ci mo be.

²¹ Dhali jin 'kon mo po/i su/ mo bu'thki'da yim mo dhali wuki'd mo si'da/ mmmodiki dhal a'di a'ci mo dhali jin 'kon ma po/i kwara mo nyakkina mii gi wakansan mo be.

²² Dhali unim pesu/ 'koki dhal a'di a'ci mo. Yan'ko'd mo tani a'bom si'da/ wuki'd mo.

²³ E mompinu mo tani a'bom midi ta asha ja mo? Haali/ gwatḥ 'kokini pesu/ kun bu'thki a'di mo mmota a'bom buni mo be.

²⁴ Yesus ki o uni gwo mo ki: A'di diki ta 'kup gwo jin ʇhu'thquina um mii mo ki um 'koki mish Gwo ma Arumgimis kun 'kwarkunu mo walla mom'bi'th ma Arumgimis mo?

²⁵ Haali/ ki uni mini piyu/ mo 'peni mowu mo tani uni mini mash dok/e yisa walla minu 'koki ci bway mo mmomash mo si'da/. Hili uni mina e waki iman'doyu gwo mo e momis mo be.

²⁶ Dhali gom gwo gi uni gun minu cuyi mis mo 'peni mowu mo tani 'kona um ki deñ gwo e mo e gwo jin 'kwarkin ma Musa mo 'taa? e gwo gi ari cwa me'd jin on ma Arumgimis a'di gwo mo ki: Aha/ tana Arumgimis ma Ibrahiim mo dhali aha/tana Arumgimis ma Is/hak mo dhali aha/tana Arumgimis ma Yakuub mo?

²⁷ A'di diki ta Arumgimis gom uni gun wukin mo hili gom uni gun 'kon ki e mo. Um wani imanthu'th mii mana?

Adhan Gwoŋkan jin Ca'djin 'Kwarkunu mo

28 Dhali jan tal 'deŋ kamu/ 'peni iman'kwar to pu'dki'd mo dhali ciŋ gwo jin su'kkina uni ka rem 'kup mo. Dhali mmonyi^{ha} a'di ki a'di thokki uni gwo ki 'bore/ mo tan i a'di ki dot a'di gwo mo ki: Gwoŋkan jana jin 'kwaru si'da/ jin ta jin twa/a/ ki tiya 'baar mo?

29 Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Jin twa/a/ a'dihe/ be jin o gwo mo ki: Ciki um gwo mo ma. Ayy, um 'Kwani ma Israyil mo. Tapa Arumgimis bana a'di ta Tapa Arumgimis jin tal 'de/ mo be.

30 Dhali /e mini en Tapa Arumgimis pini ka dum pini 'baar mo dhali ka kashiram pini 'baar mo dhali ki bwam pini 'baar mo dhali ki 'bi'th pini 'baar mo.

31 Dhali jin 'ko'da 'dihe/ mo be: / E mini en amannyak ca'b pini me'd is piniŋ gana/ mo be. Gwoŋkana kamu/ jin 'kwarkunu mo yisa di'da jin ca'd mmobol yansan e mo.

32 Dhali aman'kwar to mo a'di ki o a'di gwo mo ki: /E o gwoŋ gana/ mo, Amantor Gwo. /E tori gwo ki tor gana/ ki a'di tal 'de/ mo, haali/ jaŋ kamu/ yisa di'da, hili a'di 'de/ mo be.

33 Mmo/en a'di ka du 'baar mo dhali ka du jin mishi gwo 'bani 'baar mo dhali ki mom'bithi 'baar mo dhali mmo/en amannyak ca'b pini me'd is piniŋ gana/ mo tan i a'di boli to 'baar mo e gun cinu mo mmoci'th ki o'd mo dhali kun 'donu mo mmomiiya bas mo be.

34 Dhali ka Yesus mishki'd ki a'di thokki a'di gwo ki 'bore/ mo tan i a'di ki o a'di gwo mo ki: /E yisa si'dkina 'peni Bampa/ ma Arumgimis mo. Dhali 'peni mo yan mo tan i wathin 'deŋ kamu/ yisa di'da jin ro'dki mii mo mmodot a'di gwondota kamu/

mo be.

Gwo gi Dotu gom Ya/ma Dawuu'd mo

³⁵ Dhali ka Yesus di'd mo mmotor uni gwo mo e gu'b gi mondheleladhelel mo tan i a'di ki o uni gwo mo ki: Kata i/ona iman'kwar to mo ka Kristhos ta Ya/ ma Dawuu'd moye?

³⁶ Haala Dawuu'd ki is piti mmoshi/irrkunu a'di ki Shi/in Dheleladhelel mo tan i a'di o gwo eya tente/ mo ki:

Tapa o Tapam pem gwo mo ki:

'Ca'bi /e aha/ ki me'da bim poros pem mo ntagi aha/ mina dhu 'kup pini mo e bwanj 'kwariny cwa jin dhuna /e sho'k mo.

³⁷ Dawuu'd ki is piti ki yuk a'di ki Tapa mo. Wakan a'di midi ta ya/m piti kata mo dok/e? Dhali adhana waambuhany 'kwani cikki gwo 'peni a'di ki bwanj 'kunyga/ mo be.

Yesus Be'dki Gwo gom Mii gi Iman'kwar To mo

³⁸ Dhali e gwom piti jin ṭora a'di uni mo tan i a'di ki o uni gwo mo ki: Jiyi iman'kwar to ki e ki 'bore/ mo uni gun eni momajas ki burrinyen turga/ i is mo dhali kun eni mo jin takuwa tak ka rem 'kup e mo ma suug mo

³⁹ dhali mmobu'th mo kun 'boron e gu'b gi montul is mo dhali mo kun takuwa tak mo e mo jin yukuwa yuk mo,

⁴⁰ uni gun loski gu'b gi up gun wuna ikath ki 'kolo'c mo dhali uni gun miiki mon'tho mo eya por ma piye/ mo ki rash rash mo. Uni mini bu'th dhan miiwak jin bol kun tiya e mo be.

A'bom jin Wun ma Kath jin Ci To mo

⁴¹ Dhali a'di çä'bki'da 'cesh ka par 'twa/ e mo jin dhunuwa guurush mo dhali a'di parki'da waambuhany 'kwani e mo mmodhuna uni aguurush e mo jin dhunuwa guurush mo. 'Kwani tana ris ka ris kun ta pa ki pa mo kun dhukina dhana guurush mo.

⁴² Dhala 'bom jin wukin ma kathim piti mo pu'dki'd mo dhali a'di dhu ushi emena guurushi su/ mo kun ta gi 'per mo, uni gun wana e ka tariipan 'de/ mo be.

⁴³ Dhali a'di ki yük imancik a'di gwo e a'di mo dhali o uni gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ ona um gwo mo ki, a'boma ha'th'ko'd yansan jin wun ma kathim piti mo tani a'di dhuki'da ris tom piti 'baar mo mmobol uni gwansan e mo kun ta'kki to mo e mo jin dhunuwa guurush mo be.

⁴⁴ Haali/ uni 'baar mo ta'kki to mo 'peni tom buni gun ishkin ka enthus mo. Hili ayim 'pena ha'th'ko'd piti mo tani a'di dhuki'da ris to 'baar mo kun tana a'di mo gun mini 'taki kar a'di mo be.

13

*Mo gi 'Ce'du Gu'b gi Mondheleladhelel Sho'k mo
dhali Jamas Mii jin Toru Iṭwa/a/ mo gom 'Pemen jin
'Ko'd mo*

¹ Dhali me'd jin yakina a'di ka pije/ mo 'peni gu'b gi mondheleladhelel mo tani jan 'deñ kamu/ 'peni imancik a'di gwo mo o a'di gwo mo ki: Hili mo mo ma, Amanṭor Gwo. Wosh gwahan wani jaro/ jarowa dhali monyaŋgi gu'b gwahan wani jaro/ jaro/ mo!

² Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: /E mishi dhan mii gi gu'ba caaga/ gwansan kun nyaŋkunu

mo? Hili wosha tal 'deñ kamu/ yisa midi di apowa kamuñ kamu/ mo jin minu 'koki ta'k a'cesh mo be.

³ Dhali me'd jin ça'bkina a'di e 'kuwosh Setuun jin di'd ka par 'twa/ ki gu'b gi mondheleladhelel mo tani Buterus dhala Yakuub dhala Yohaan dhala Andaraawus dotki a'di gwo ka kwal is mo ki:

⁴ Tori aman gwo mo ma, ki mii gwansan mini pu'd kakasja mo? Dhali ki jamas mii kun wakatinta imina to gwansani 'baar mo mmoothim mo mo?

⁵ Dhala Yesus ki tel mii 'pen mo dhali o uni gwo mo ki: 'Cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma, ki jan tal 'deñ kamu/ midi diki sus um mmodheres mo.

⁶ 'Kwani tana ris ka ris mini iiyu/ ki gway pem mo mmo/o gwo mo ki: Aha/ tana a'di mo. Dhali uni mini sus tiya ka ris mmodheres mo be.

⁷ Dhali ki um mini cik gwo gom mo/as mo dhali gom gwo jin 'ce'du 'te/ mo gom mo/as mo tani dhalku/ is ki anan mo. Gom to gwansan mini mii pu'du/ mo. Hili 'pemen yisa minu thim naskina/ mo.

⁸ Haali/ kala kamu/ midi cu mis apo/ kala kamu/ mo dhali 'peñkuman bampañ kamu/ midi cu mis apo/ 'peñkuman bampañ kamu/ mo. Dhali adhan mony'cesh midi yïkin is ki mo ka ris mo dhali te/ midi di mo si'da/. Hili mii gwansan uni ita jasi montel 'pen ki isa nyor mo be.

⁹ Hili 'cunycuri mii ki is bum ki 'bore/ mo ma. Haali/ uni mini ci um mo e montul is mo dhali um minu dor mo e gu'b gi montul is mo dhali um mini doshi bwambor imudhiir mo dhali imalik mo gom gway pem mo mmoçi gwo ibwambori uni mo be.

10 Dhali gwom 'borga/ minu mii ciki kal gi 'kwaniny'ceshi 'baar mo ntwa/a/ mo be.

11 Dhali ki uni mini sus um mo e mo jin dwallu gwo mo dhali ci um wakan mo tani dhalku/ is ki anan mo ntwa/a/ mo gom gwo jin mina umi o mo. Hili oyi a'diyin jin minu ci um ki mo yansan mo haali/ a'di diki ta um kun mini o gwo mo, hili Shi/ in Dheleladhelel mo be.

12 Dhala kama kamu/ midi ci akam piti mmo'kosh jwa mo dhali com midi ci ya/ ki 'bwa/ ilu/ mo mmo'kosh mo dhali ucí mini cu mis apo/ ikum mo dhali uni mini dhu uni mmowu mo be.

13 Dhali um minu shi/i e ki 'kwani ka ris mo gom gway pem mo. Hili a'di jin midi 'dim 'kup mo ntagi 'pemen mo tani a'di iminu iwoth mo be.

14 Hili ki um mini par a'di jin ta mii jin bulabul e mo, a'di jin thumu mo e mo jin mina a'di ka'taki diki di mo ba/ tani (dhalka mandeñ gwo e mishi gwo 'ban mo) dhali yan'ko'd uni gwansan kun 'kon e Pa Yahuudiyya mo tani dhalki uni soni 'kuwosh mo ma.

15 Dhali dhalki a'di jin di'di 'kunju'b midi diki thul ka 'cesh mo walla ciç gu'b piti mo mmogu tonj kamu/ mo.

16 Dhali dhalki a'di jin di'd e bwam bunto midi diki doku/ ka nyañ'ko'd mo mmogu burrinyem pom piti mo be.

17 Dhali ayy/ ayy/ ayy gom uni gwansan kun bwaa ucí mo dhali gom uni gwansan kun ci ucí ako mmopi ka tee gwansan mo.

18 'Thoyi mo ma ki a'di midi diki pu'du/ mondit mo.

19 Haali/ ka cim gwansan mo tani monto'c bwa

midi di jin diki di wakan mo 'peni ka muŋ'kup mo
me'd jin uŋ ma Arumgimis to mo ntagi shwane/
mo ba/, dhali midi diki di ki sule/ sule/ mo be.

²⁰ Dhali wakki/ Tapa midi 'taki diki 'citha/ cim
gwansan bwa mo tani buye/ wathimpaj kamu/
minu 'taki 'koki woθl mo be. Hili gom gway gi uni
gun kwanykunu mo, uni gun kwanykina a'di mo
tani a'di i'cithuwa cim bwa mo be.

²¹ Dhali wakki/ wathin 'deŋ kamu/ midi o um
gwo mo ki: Hili mo mo ma, aKristhos a'dan mo,
walla, Hili mo mo ma, a'di acittaan mo tani dhalki
gwom piti ki gam is mo.

²² Haali/ ikristhos kun 'koki ta kuŋ gana/ mo
dhali imanç*i* gwonthus mini cu mis mo dhali ṭor
dhan jamas mii mo dhali dhan momer mo mmo-
susa susi dheres mo, wakki/ a'di mishu mii si'da/
gom uni gun kwanykunu mo be.

²³ Hili 'cunycuri is bum ki 'bore/ mo. Aha/ ṭorkina
um aris to gwansani 'baar mo ntwa/a/ mo be.

Mo gi Mina Ya/ gi 'Kwani Pu'du/ mo

²⁴ Hili ka tee gwansan mo 'ko'di monto'c bwa mo
tani atente/ midi dhurum mo mo dhali appe midi
diki ci moŋkush piti mo be.

²⁵ Dhali arisa culi 'baar mo mini ṭa'k mo 'peni
momis mo dhali mom'bi'th kun 'kon e momis mo
tani minu pir is mo be.

²⁶ Dhali yan'ko'd uni mini par Ya/ gi 'Kwani e mo
mmopu'du/ mo e bwaarak ka dhan mom'bi'th mo
dhali ki monyca mo be.

²⁷ Dhali yan'ko'd a'di midi hash iman'doyu
gwom piti mo dhali tul kum piti is kun kwanykunu
mo 'peni mony'cesh kun 'kona shem 'pena bi

idoñjon mo 'peni mo jin din din ma 'cesh 'kup mo ntagi
mo jin dina momis 'kup mo be.

28 'Peni gwo gi cwampu/ da/ ari a'di mo dhali
mishi miim piti mo. Me'd jin lu/kina a'di abim piti
mo mmo'ta'dama'ta'dam mo dhali dhu jipin this
mo tani um ki mish mo mo ki moyurantee 'dishi'd
mo be.

29 Wakan si'da/ wakki/ um ki par aris to
gwansan e mo mmobu'th mo mo tani um ki mish
mo mo ki a'di 'dishki'd mo, e 'twanjkal hila/ mo be.

30 Ka jin̄ gana/ aha/ ṭora um gwo mo ki 'kwani
ma nyakum yil gwansan mini 'koki pe mo ntwa/a/,
ntwa/a/ ka ris to gwansan mini bu'th mo mo be.

31 Momis dhali mony'cesh mini pe mo tani hili
gwom pem midi diki pe mo be.

32 Hili ka tente/ caan mo walla ki mo caan mo
tani a'di dina wathin ṭal 'deñ kamu/ ki mish mo
walla iman'doyu gwo kun 'kon e momis mo walla
Ya/ si'da/ mo, hili jasi Com a'di 'de/ mo be.

33 'Cunycuri is bum ki 'bore/ mo ma dhali timi
mo mo ma dhali 'thoyi mo ma, haali/ um 'koki
mish mo mo atente/ jin mina mo pu'du/ mo be.

34 A'di mina e waki wathi/ jin ya yilkina/ mo.
Me'd jin dhalkina a'di pam piti 'pen mo tani dhali
a'di dhu ciñkinam piti mo mmohil mo mo isi ka ṭu'c
piti ka 'dete/ 'dete/ mo. Dhali a'di ki ḁan amantim
'twanjkal gu'b gwo mo mmotim mo mo be.

35 Timi mo mo ma wakan - haali/ um 'koki mish
mo mo jin mina com gu'bi pu'du/ mo. A'di wari
midi ta mom'pimpili/ mo walla mombwam/e mo
walla mo kun gwon ma dhoñgola ḥwa mo walla
mon'thamo/ mo.

36 Hili isi ciki/ a'di midi pu'du/ ki jahanne/ mo dhali gam um ki um mala e mo be.

37 Dhali a'di jin ḥorka/ um mo tani migā/ ḥor ki 'kwani 'baar mo ki: Timi mo mo ma.

14

Imanshu 'Kwani Bway Miikina Wu'th apowa Yesus mo

1 Dhali acim bočkini su/ ntwa/ a/ ka cim gi Mompe'kupanyolos mo dhali ayuk jin tulu 'kup mo gi maanjkuthu'd jin miinu ki dar ga cumat mo. Dhali igasiis kun can dhali iman'kwar to mo uni ḥapki bway mo mmobu'th a'di ki kup mo dhali 'kosh a'di jwa mo

2 haali/ uni o gwo mo ki: Yisa ka tul 'kup yan jin yūkuwa yūk mo yisa hili isi ciki/ adulatt mina 'kwani ishwa mo be.

Yesus A'di 'Koshkunu Is ka Yina Pi'dnañ Gana/ mo e Pam Beetaniya mo be

3 Dhali ki a'di diki'd e Pam Beetaniya e gu'b ma Simaan jin 'kosha monthus mo tani ki a'di çabki'da tharabeesa mo tani a'boma kamu/ pu'dki'd mo jin taki'd gi turañ gasaas jin ta gi kush mo jin din ma yina pi'dnañ gana/ nycine/ mo, jin 'bitha yol she/ ki 'bi'th mo. Dhala yim ki 'ce'd tura mo dhali wol a'di e 'kup ma Yesus mo be.

4 Hili 'kwanin tiya 'kokini mun mo kun dekkin ma nyor mo e is buni mo mmo/o gwo mo ki: Atinta shinu ayina pi'dnañ gana/ yan isa 'cesh kan mo?

5 Haali/ ayina pi'dna/yan minu 'taki yol ka riyaal iss 'kwanimpa ka 'kume'd mo dhali ciki 'kwani

kun hatha'ko'd mo. Dhali uni ki ruka yim ki gwo mo be.

⁶ Hila Yesus o gwo mo ki: Dhalka yim mo ma. Atinta toca um ayim bwa mo? Ayim miiki tony jaro/ gom aha/ mo.

⁷ Haali/ um isa yempa/ um tan gi 'kwani kun hatha'ko'd kun nyak 'ko ki um mo, dhali ki yilan tiya jin ona bwa um mo tani um ki mish uni tom 'boron mii mo. Hili um mini 'koki ta gi aha/ isa yempa/ mo.

⁸ Ayim mii a'di jin misha a'di mii mo. Ayim 'koshki aha/ buŋwar is pem ntwa/a/ mo gom kan jin minu kan aha/ mo be.

⁹ Dhali ka jiŋ gana/ aha/ tora um gwo mo ki: E mo yin jin minu ci gwom 'borga/ e mony'ceshi 'baar mo tani a'di jin miikin ma yim mo tani minu tor mo mmokaa yim e mo be.

Yahuusa A'di Gamki Gwo Me'd mo Mmo'citha/ Yesus Is ki Gwo mo

¹⁰ Dhali yan'ko'd Yahuusa Iskariyuuti a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo tani a'di yaki'd mo e igasiis kun can mo mmothoson gwo mo mmo'cith a'di is ki gwo mo e uni mo be.

¹¹ Dhali ki uni cikki gwo mo tani uni 'kunya bwa ki 'kunya mo dhali o gwo is mo mmočiki a'di aguurush mo. Dhali a'di ŋapki embula 'borgan gana/ mo mmo'cith a'di is ki gwo mo be.

Yesus Shwaki Tonte/ jiŋ 'Ko'd Nyakki Imancik A'di Gwo mo

¹² Dhali ka cim jin twa/a/ gi maankuthu'd jin miinu ki dar ga cumaṭ mo ki uni 'cithki ari ka'bal 'kus mo gom Mompe'kupanyolos mo tani imancik

a'di gwo oki a'di gwo mo ki: Ki mana o /e bwa jin mina aman ii mo dhali thoson to mo gom /e mo mmoshwa ki Mompe'kupanyolos mo?

¹³ Dhali a'di hashki imancik a'di gwo isu/ mo dhali o uni gwo mo ki: Iiku/ i dhan 'penkuman bampa/ mo dhali wathi/ jin kali dhan dhur yi'de/ midi gam um 'kup mo. Bathi a'di nsho'k mo ma.

¹⁴ Dhali e mo yin jin mina a'di ciç mo tani oyi com gu'b gwo mo ki: Amantor Gwo o ki: Mane gu'b jin midi ta gu'b yilkina/ gom aha/ mo jin migal/ shwa to ka cim gi Mompe'kupanyolos nyakki imancik gwom pem mo?

¹⁵ Dhali a'di midi tor um adhan gu'ba beega/ mo jin nyaŋu ka makampo/ apowa kamu/ mo, jin isha to ki korom korom mo dhali jin thosonkunu mo. E mun mo tani thosoni to mo ma gom ana mo.

¹⁶ Dhali imancik a'di gwo iikin mo dhali pu'd mo e 'penkuman bampa/ mo dhali gam a'di me'd jin torkina a'di uni gwo mo. Dhali uni thosonki to mo gom Mompe'kupanyolos mo be.

¹⁷ Dhali ki mo ta mom'pimpili/ mo tani a'di pu'dki'd nyakki kum piti kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo.

¹⁸ Dhali ki uni 'kokina tharabeeesa mo mmoshwa to mo tani Yesus ki o gwo mo ki: Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki: Jan tal 'de/ 'peni um midi 'cith aha/ is ki gwo mo, a'din 'de/ jin nyakki to shwa ki aha/ mo be.

¹⁹ Dhali uni telki mii 'pen mo mmokal bwan dit'i'd mo dhali o a'di gwo mo ka bath 'pen ka rem 'kup mo ki: A/aha/ 'taa?

²⁰ A'di ki o uni gwo mo ki: A'di ta jin tal 'de/ 'peni um kun 'koni 'kume'd i'ce'dka su/ mo, a'di jin

'thupki maanjkuthu'd nyakki aha/ eya sahana 'de/
mo be.

²¹ Haali/ Ya/ gi 'Kwani yaki'd mo me'd gwo jin
'kwarkunu mo gom a'di mo, hili wayyi e wathi/ jin
'cithki Ya/ gi 'Kwani is ki gwo mo. A'di midi 'taki
'bor ki isi 'bor gana/ mo gom wathi/ yansan mo
wakki/ a'di minu 'taki 'koki dho'th mo be.

²² Dhali ki uni 'kokin mo mmoshwa to mo tani
a'di ki bu'th maanjkuthu'd mo dhali 'bora 'bor bwa
i is mo dhali 'ce'd a'di mo dhali çiki uni mo dhali
o gwo mo ki: Budhi a'di yansan mo ma. A'di ta is
pem mo be.

²³ Dhali a'di ki budha kubbaaya mo, dhali ki a'di
çiki mom'bora 'bor bwa i is mo tani a'di ki çiki uni
mo dhali uni 'baar mo piki a'di mo be.

²⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: A'di yansan ta'da
abas pem gi gwo jin gamu me'd jin ta jin this mo
a'di jin wolki'd gom 'kwani ka ris mo be.

²⁵ Ka jin gana/ aha/ tora um gwo mo ki aha/ mina
diki pi yiman maman cwa dok/e mo ntaga tee jin
miga/ pi a'di jin ta jin this e Bampa/ ma Arumgimis
mo be.

*Mo jin Wat ma Buterusa Yesus Gway A'di Torkunu
Itwa/a/ mo*

²⁶ Dhali ki uni yukki gway mo tani uni iikin ka
pije/ mo e 'kuwosh Setuun mo.

²⁷ Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: Umi 'baar mo
mini ta'k mo. Haali/ a'di 'kwarkunu mo ki: Aha/
mina 'kosha manhil ka'bal mo dhali ka'bal minu
çeker bwa mo be.

²⁸ Hili η'ko'd mo tani ki aha/ minu cuyu mis mo
dok/e tani aha/ mina ya itwa/a/ ki um e Pany Jaliil
mo be.

²⁹ Buterus ki o a'di gwo mo ki: Bahili wakki/ uni gwansani 'baar mo mini ta'k mo tani aha/ mina diki bīt mo be.

³⁰ Dhala Yesus ki o a'di gwo mo ki: Ka jin^g gana/ aha/ tora /e gwo mo ki mon thiny | yansan shwane/ mo ntwa/a/ ka dhongola ŋwa diki ko e me'di su/ mo naskina/ tani /e mini wat aha/ gway me'di kwara mo be.

³¹ Hili a'di oki gwo ka du jin daradar mo ki: Wakki/ aha/ mina mii wu mo nyakki /e mo tani aha/ mina diki wat/e gway mo. Dhali uni 'baar mo nyakki o 'twan tal 'de/ mo be.

Yesus 'Thoki'd e Monsinu jin Ta Bwaagoj ma Jathsemaani mo

³² Dhali uni iikin mo e mo jin yuku gway ka Jathsemaani mo. Dhali a'di ki o imancik a'di gwo gwo mo ki: 'Koyi imahan mo ma. Aha/ ki ya mo dhali 'tho mo.

³³ Dhali a'di ki susa Buterus mo dhala Yakuub mo dhala Yohaan mo dhali mii ma cis telki a'di 'pen mo mmobu'th a'di kagahara mo dhali bwa jin tocu 'kus si'da/ mo be.

³⁴ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Akashiram pem dita bwa ki dit kagahara mo, ma isi kan mmowu moyi. 'Koyi imahan mo ma dhali timi mo mo mmo'ko ki e i'cup mo.

³⁵ Dhali mmoyakina a'di mo mmothoth is ari'ceenne/ mo tani a'di bitki'da 'cesh mo dhali 'tho mo wakki/ a'di minu 'taki mish mii mo tani ki mo yan midi 'taki ya pe a'di mo.

³⁶ Dhali a'di o gwo mo ki: Abba Ababa. Aris to 'baar mo mishu mii ki /e mo. Kalka ḳubbaaya yan

'peni aha/ mo ma. Hili a'di yisa jin oyaan/ bwa, hili a'di jin ta bwam pini mo be.

³⁷ Dhali a'di pu'dki'd mo dhali gam uni ki uni ishki e mo dhali a'di ki owa Buterus gwo mo ki: Simaan, A/e ishki e kan mo? Bunya/ mina /e diki tim mo mo ka tenten 'de/ mmodi ki e i'kup mo?

³⁸ Timi mo mo ma dhali 'koyi ki e i'kup mo dhali 'thoyi mo, ki um mini 'koki ciç mo e mo jin palu mo. Shi/in ka jin gana/ a'di ona bwa mo tani hili bunjwar is a'di ihatha'ko'd ki ha'th mo be.

³⁹ Dhali dok/ e a'di yaki'd mo dhali 'tho mo mmorash jasi gwon tal 'de/ e mo.

⁴⁰ Dhali dok/e a'di pu'dki'd mo dhali gam uni ki uni ishki e mo haali/ em buni to'dki uni is mo dhali uni 'koki mish gwo jin mina uni thok a'di mo be.

⁴¹ Dhali me'di kwara mo dok/e tani a'di pu'dki'di uni mo dhali o uni gwo mo ki: A/um 'kon mo mmo/ ish e kan mo dhali bu'th mosi/is bum mo? A'di 'koshi jwa mo ba/. Mo pu'du'd mo. Ya/ gi 'Kwani a'di 'cithkunu is ki gwo mo e me'd gi 'kwani kun ta imanmii miinthus mo be.

⁴² Cuyi mis mo. Dhalki ana iina mo. Hila uma? Aman'cithhaa/ is ki gwo pu'dki'd hila/ mo be.

Mo jin 'Cithuwa Yesus Is ki Gwo mo dhali Mo gi Budhu A'di mo

⁴³ Dhali ki jahanne/ ki a'di di'di mmo/o gwo mo naskina/ mo tani Yahuusa pu'dki'd mo, a'di jin 'dap tiya 'twa/ ka 'kume'd i'ce'dka su/ mo dhali a'di suski'da waambuhany 'kwani nyakki a'di mo ki gandala turga/ ime'd mo dhali cwa mo, 'peni igasiis kun can mo dhali iman'kwar to mo dhali 'kwaniŋ gwanyjaka/ mo be.

44 Dhali a'di jin 'cithki a'di is ki gwo mo ciki uni jamas mii mo mmo/o gwo mo ki: Jan ṭal 'de/ jin migi/ pi 'twa/ mo tani a'di ta wathi/ mo. Budhi a'di mo dhali susi a'di ki 'dantar mo.

45 Dhali ki a'di pu'dki'd mo tani a'di ki ya a'di ki jahanne/ mo dhali o a'di gwo mo ki: Tapa. Dhali a'di ki pi a'di 'twa/ mo be.

46 Dhali uni 'baar mo ki dhu me'd buni apo/ a'di mo dhali bu'th a'di mo.

47 Hili jan ṭal 'deñ kamu/ 'peni uni gwansan kun doshkin ki 'dishe/ mo tani a'di ki buk gandala turgam piti mo dhali ruthun çinqina/ ma gasiis jin ca'd mo dhali 'cith a'di 'cem piti mo be.

48 Dhala Yesus ki o uni gwo mo ki: A/um iiyin ka pije/ mmobu'th aha/ ki gandala turga/ ime'd mo dhali ki cwa mo, me'd mii jin miinu apo/ wathin 'di/ mo?

49 Ka tee kun bathani 'ko'd mo tani aha/ dikina mo e gu'b gi mondheleladhelel mo mmotor um gwo mo dhali um 'koki bu'th aha/ mo be. Hili dhalki Gwo jin 'kwarkunu mo thimu mo.

50 Dhali uni 'baar mo dhalki a'di me'd mo dhali so mo be.

Wathin Dhuru'c jin Guski'd mo

51 Dhali wathin dhuruca kamu/ bathki a'di nsho'k mo ki dar gi ton kamu/ i is mo, jasi burrinyen dhiny e jin 'kamkina a'di i is mo, dhali uni ki bu'th a'di mo.

52 Hili a'di dhalki burrinyen dhiny e mo dhali gus is 'te/ mo ki jasi burrinye/ jin hitha a'di i empa'd mo be.

*Yesus Doshki'd mo e Bwambor gi Montul Is gi
'Kwani Yahuuda/ mo*

53 Dhali uni ki susa Yesus eya gasiis jin ca'd mo. Dhali igasiis kun cani 'baar mo dhali 'kwaniŋ gwanyjaka/ mo dhali iman'kwar to mo uni tulki is mo be.

54 Dhala Buterus bathki a'di nsho'k 'pena dhana/ mo. A'di ki ya ki sule/ e bwaagoŋ ma gasiis jin ca'd mo. Dhali a'di ki nyaŋ çab ki imanji mo mo dhali sam is piti i o'd mo be.

55 Dhali igasiis kun can dhali 'kwani gi montul is buni 'baar mo uni ŋapki gwo mo mmo/o apowa Yesus mo mmokar a'di mmowu mo tani hili uni 'kokigam ton tal 'deŋ kamu/ mo be.

56 Haali/ 'kwani tana ris ka ris kun 'ce'dki a'di gwo apo/ mo dhali gwom buni gun 'ce'dkina uni a'di i is mo tani uni 'konuki gam me'd mo be.

57 Dhali kun tiya doshkin ki mis mo dhali 'ce'd a'di gwo apo/ mo mmo/o gwo mo ki:

58 Aman ciikkina gwo jin ona a'di mo ki: Aha/ mina 'kosh gu'b gi mondheleladhelel yansan mo, a'di jin nyaŋkunu ki me'd mo, dhali ka cim kwara mo tani aha/ mina nyāŋ jaŋ kamu/ jin 'konuki nyāŋ ki me'd mo be.

59 Isi gwom buni jin 'ce'da uni kan mo tani yisa gamu me'd mowa.

60 Dhala gasiis jin ca'd doshki'd ki mis mo e bwaman uni mo dhali dot̄a Yesus gwo mo ki: A/e bunya/ diki 'de'k 'twaŋ kamu/ mo mmothok gwo kana? Gwo gi wakatinta i/ona 'kwani gwansan apo/ /e mo?

61 Hili a'di çabki'd ki shwam mo dhali yisa thok 'twaŋ kamuwa. Dhala gasiis jin ca'd dok/e ki dot̄ a'di gwo mo ki: A/e tana Kristhos jin ta Ya/ gi A'di jin Maŋu mowa?

62 Dhala Yesus ki thok a'di gwo mo ki: Aha/tana a'di mo, dhali / e mini par Ya/ gi 'Kwani e mo mmoça'b ka bim poros gi mom'bi'th mo dhali mmodoğu/ ka nyan'ko'd mo e bwaarak 'peni momis mo be.

63 Dhala gasiis jin ca'd dherki burrinyem pom piti bwa mo dhali o gwo mo ki: Katinta içorkina ana gwo mo jin minu mii o mo?

64 Um cikki a'di walki gwo sor mo. Gwo jin gama um me'd mo wakata mo? Dhali uni 'baar mo wałki a'di mo mmo/o ki a'di ha me'd mmowu mo be.

65 Dhali kun tiya ṭelki mii 'pen mo mmo'tał a'di manya/ i is mo dhali mmokum a'di bwam/em piti mo dhali dor a'di mo mmo/o gwo mo ki: Oyi gwo is mo ma. Dhali mmodora uniya dor ki me'd buni mo tani uni kun ta imanji mo mo bu'thki a'di mo be.

Buterus Watki'da Yesus Gway mo

66 Dhala Buterus diki'd ka lungu'b mo e bwam ma gonj mo, dhali nyarany ciŋkinan 'deñ kamu/ 'peni jim ma gasiis jin ca'd mo tani a'di pu'dki'd mo.

67 Dhali mmoniyithkina a'diya Buterus mo mmosam is piti i o'd mo tani ayim ƙu'thki a'di ki e mo dhali o gwo mo ki: /E si'da/ nyakki di ki wathi/ gi Pa Naasira yan jin ta'da Yesus mo.

68 Hili a'di wałki gwo mo mmo/o gwo mo ki: Aha/mola a'di mo walla 'pemen gwom pini jin ona /e mo tani a'di molka/ 'ban mo. Dhali a'di ki ya ka pije/ ki 'twaŋkala lambalany mo. Dhala dhongola ɳwa gwoki'd mo be.

69 Dhali nyarany ciŋkina/ parki a'di e mo dhali ṭel mii 'pen mo mmo/o a'di gwo mo dok/e e uni

gwansan kun doshkin ki 'dishe/ mo ki: Wathi/ yansan ta jan tal 'de/ 'peni uni mo be.

⁷⁰ Dhali dok/e a'di watki gwo mo. Dhali yan'ko'd dok/ e ari'ceenne/ mo tani uni gwansan kun doshkin ki 'dishe/ mo tani ona Buteris gwo mo ki: Ka jin gana/ /e ta jan tal 'de/ 'peni uni mo haali/ /e ta ji gi Pany Jaliil mo be.

⁷¹ Hili a'di telki mii 'pen mo mmojee is piti jwa mo ki gwo jin thulkina a'di me'da po/ mo, mmo/o gwo mo ki: Aha/ dinaki mish wathi/ yan mo, a'di jin okina um mo.

⁷² Dhali ki jahanne/ adhoŋgola ŋwa gwoki e me'di su/ mo. Dhala Buteris kana gwo e mo, ma gwo yin jin on ma Yesus a'di mo ki: N_twa/a/ ka dhoŋgola ŋwa diki ko e mo me'di su/ mo tani /e mini wat aha/ gway me'di kwara mo. Dhali ki a'di di'd mmoka gwo e 'baar mo ka bath 'pen mo tani a'di 'tul ma du mo dhali a'di gwoki'd ki jabu'th mo be.

15

Yesus Doshki'd Ibwambor ma Bilaatus mo

¹ Dhali ki jahanne/ ki mo ta mon'thamo/ mo tani igasiis kun can mo dhali 'kwaniŋ gwanyjaka/ mo dhali iman'kwar to mo dhali aris 'kwani gi montul is buni mo tani uni tulki is mo mmoganan gwo 'kup mo. Dhali uni ki deka Yesus mo dhali sus a'di mo mmoçika Bilaatus mo be.

² Dhala Bilaatus ki dot a'di gwo mo ki: Ki /e de itana malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo de? Dhali a'di ki thok a'di gwo mo ki: /E si'da/ on wakansan mo be.

³ Dhali igasiis kun can uni yerki a'di is ki gway ki to ka ris mo.

⁴ Dhala Bilaatus ki dot a'di mo dok/e ki: /E bunya/ mini diki thok 'twaŋ kamu/ mo 'taa? Hili ma, ama'diny gwo wana risa kun okina uni apo/ /e mo.

⁵ Hila Yesus diki thok a'di gwon ṭal 'deŋ kamu/ mo. Gom mii gi wakan mo tani aBilaatus merki'd mo be.

Yesus Torkunu Gwo 'Twa/a 'Cesh mo Mmowu mo

⁶ Dhali ki mii jin tuluwa tul 'kup mo tani miim piti isa yempa/ ta mii mmo'cukkki uni jan 'de/ 'peni 'kwani habuuš mo a'di jin dotkina uni mo be.

⁷ Dhali wathi/ di'd jin yukkunu gway ka Baraabas mo jin diki'di bwam uni eya sijin mo, a'di jin 'koshki'da mee mo e mii jin miinu gom gwo jin onuwa 'cesh gom bampa/ mo be.

⁸ Dhala waambuhany 'kwani pu'dkin mo dhali tel mii 'pen mo mmodoṭa Bilaatus gwo mo mmomii to jin miina a'di isa yempa/ gom uni mo.

⁹ Dhali a'di ki thok uni gwo mo ki: Um ḷapki aha/ mmo'cukkki um aMalik gi 'Kwani Yahuuda/ mo 'taa?

¹⁰ Haali/ a'di nyithkki dhapan jin takina igasiis kun can mo gom a'di mo mmoci a'di wakan mo.

¹¹ Hili igasiis kun can ci'thkina waambuhany 'kwani is ki mii mo ki a'di midi 'cukkki uni aBaraabas mo 'te/.

¹² Dhala Bilaatus ki o uni gwo mo dok/e ki: Dhali aha/ mina miiya ta ki wathi/ jin yuka um ka Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo?

¹³ Dhali uni cuukin kagahara mo dok/ e ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo.

¹⁴ Dhala Bilaatus ki thok uni gwo mo ki: Gomatinta sa/? Tonthus gi wakatinta imiikina a'di mo?

Hili uni 'baar mo kumki cuuwa/ mo ki nyanye/ mo mmo/o gwo mo ki: 'Koshi a'di ki cwany'cithan dhul mo.

¹⁵ Wakan Bilaatus mmodikina a'di gwo ibwa mo mmoteya waambuhany 'kwani ki gwo mo tani a'di ki 'cukki uni aBaraabas mo dhali ki a'di dorki'da Yesus ki yis bip mo tani a'di ki ciki a'di ki uni mo mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

I/askar Miikina Yesus ka Mak mo

¹⁶ Dhali i/askar ki sus a'di mo e bwam mo ma mudhiir mo, a'di jin ta gu'b jin ca'ba a'di nycine/ mo. Dhali uni ki yuk i/askari 'baar mo ka tul 'kup mo.

¹⁷ Dhali uni ki hi'thki a'di burrinyen duk is mo jin ta jam po/ mo dhali uni ki to'd ton'kup 'pena 'de/ mo mmokar a'di i'kup mo be.

¹⁸ Dhali uni ki tel mii 'pen mo mmothe a'di me'd mo mmo/o gwo mo ki: Hayy Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo.

¹⁹ Dhali uni ki dor a'di 'kup ki cwa mo dhali 'tak a'di manya/ i is mo dhali uni ki luŋ ki jin' 'kupa 'dupuni bwambori a'di mo mmowu is ka 'cesh mo.

²⁰ Dhali ki uni miiki a'di ka mak mo tani uni ki 'cuk a'di burrinyen duk is jin ta jam po/ mo dhali uni ki hi'thki a'di burrinyem piti i is mo. Dhali uni ki sus a'di ka piye/ mo mmo'kosh ki cwany'cithan dhul mo be.

Mo gi 'Koshuwa 'Kosh ki Cwany'cithan Dhul mo

²¹ Dhali uni ki budha Simaan gi Paŋ Kerawaan ki 'bi'th mo a'di jin ta CoAlaksandarus mo dhala Rupus mo, a'di jin yaki yampe mo, a'di jin yayi'd 'peni bampa/ mo, mmokal cwany'cithan dhul piti mo.

22 Dhali uni suski a'di mo e mo jin yuku gway ka Gulgutha mo (jin ta 'pemen gwo jin onu mo ki: mo ma simaq 'kup mo be.)

23 Dhali uni çiki a'di yimana mura'th jin 'koshu e ki yiman cwa jin ta'da murr mo be. Hili a'di diki bu'th a'di mo be.

24 Dhali uni 'koshki a'di ki cwany'cithan dhul mo dhali uni ki kwa/ burrinyem piti bwa mo e bwam uni mo mmota'k to mo gom uni mo mmopi gwo 'pen ka pije/ mo, gom to jin mina uni 'baar mo ka 'dete/ 'dete/ 'taki bu'th mo be.

25 Dhali ki mo ta'da tente/ pedonjon mo tani uni 'koshki a'di ki cwany'cithan dhul mo be.

26 Dhali gwo jin onu apo/ a'di jin 'kwarkunu mo, a'di jin denjkunu e mo tani o'd ka: Malik gi 'Kwani Yahuuda/ mo be.

27 Dhali nyakki a'di mo tani uni ki 'kosh 'kwanin 'di/ isu/ ki cwany'cithan dhul mo, jan tal 'de/ ki me'da bim poros piti mo dhali jan kamu/ ki me'da biny cam piti mo be.

28 Dhali Gwo ma Arumgimis jin 'kwarkunu mo thimkunu mo, a'di jin o gwo mo ki: A'di karkunu mo nyakki imandhaq gwo mo.

29 Dhali uni gwansan kun iikin ki iimpe mo tani uni çiki a'di gura/ mo dhali pir 'kup buni mo dhali o gwo mo ki: Ayy. /E jin mini 'taki 'kosh gu'b gi mondheleladhelel mo dhali nyaq a'di ka cim kwara mo tani

30 wothi/ is pini mo ma, dhali thulu/ ka 'cesh 'pena po/ cwany'cithan dhul mo.

31 Wakan si'da/ igasiis kun can miiki a'di ka mak mo ka rem 'kup nyakki iman'kwar to mo mmo/o gwo mo ki: A'di mishi tiya woth mo tani hili a'di

molki is piti woth moyi.

³² Dhalka Kristhos jin ta'da Malik gi 'Kwani ma Israyil thulu'd ka 'cesh shwane'dan 'pena po/ cwany'ci_han dhul mo ki ana mina par e mo dhali gam gwo is mo. Dhali uni gwansan kun nyakkunu 'kosh ki a'di ki cwany'ci_han dhul mo tani uni si'da/ sorki a'di mo be.

Mowu ma Yesus mo

³³ Dhali ka tente/ pu'dki'di bwanj 'kup mo tani adhan mondthurumi'd pu'dki'd apo/ mony'ceshi 'baar mo ntaga tente/ ibum 'ban mo be.

³⁴ Dhali ka tente/ 'koni kwara mo tani Yesus cuuki'd ki dhan 'twa/ jin caaca mo ki: Iluwi, Iluwi, lama sabaktani, a'di jin ta 'pemen gwo jin onu ka: Arumgimis pem, Arumgimis pem, atinta dhalkina /e aha/ 'pen kan mo?

³⁵ Dhali unin tiya kun doshkin ki 'dishe/ cikki a'di mo dhali o gwo mo ki: Hili mo mo ma. A'di yukki'da Iliyya mo be.

³⁶ Dhali jan tal 'deŋ kamu/ guski'd mo dhali 'tu'da lipa/ki yiman tom 'paça'd mo mmokar a'di e cwa mo dhali çiki a'di mmopi mo mmo/o gwo mo ki: Çora ma. Dhalki ana para e mo wakki/ Iliyya midi pu'du/ mo mmo'cuk a'di ka 'cesh mo.

³⁷ Dhala Yesus cuuki'd kagahara mo dhali a'di ki çi shi/in piti jin 'ko'd mo be.

³⁸ Dhali burrinye/ jin di'd e gu'b gi mondhelelad-helel mo tani a'di dherkunu bwa mo ka 'ban su/ mo 'peni buŋ'kup mo ntagi bum'pen mo be.

³⁹ Dhali ka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd, a'di jin doshki'd ka karambuye/ i a'di mo tani parki a'di e mo mmoko wakan mo dhali mmoci shi/in piti jin 'ko'd mo tani a'di ki o gwo

mo ki: Ka jin̄ gana/ wathi/ yansan ta Ya/ ma Arumgimis mo be.

⁴⁰ Dhali up 'kokin mo mmun si'da/ mo kun hilki mo mo 'pena dhana/ mo. Uni gun 'koni bwaman uni mo tani ta iMariyam Magdaliyya mo dhala Mariyam jin ta KoYakuub mo jin ta a'di jin ta dhuru'c mo dhala Yusi mo dhala Saluum'a mo be.

⁴¹ Uni gun bathki a'di nsho'k mo me'd jin dikina a'di e Pany Jaliil mo dhali mii a'di to mo. Dhali up tana ris ka ris si'da/ kun pu'dkin mo kun nyakki ii ki a'di mo e Pa Urushaliim mo be.

Mo jin Kanuwa Yesus mo

⁴² Dhali ki mom'pimpili/ pu'dki'd mo me'd jin tana a'di atee jin Thosonkunu to mo tani a'di jin ta'da tee jin twa/a/ ka cim ma pesu/ mo tani

⁴³ aYuusup gi Pa Arraama a'di jin taku mo jin ta jan tal 'de/ gi montul is buni mo, a'di ki is piti si'da/ jin corki Bampa/ ma Arumgimis mo, a'di bu'thki'da du mo dhali yaa Bilaat̄us mo dhali dot a'di gwo mo gom buñgwar is ma Yesus mo be.

⁴⁴ Dhala Bilaat̄us merki'd mo wakki/ a'di midi 'taki wu ki jahanne/ kan mo. Dhali a'di ki yuka mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo mmodoł a'di gwo mo wakki/ a'di wuki'd hila/ mo walla a'di kapki wu mo.

⁴⁵ Dhali ki a'di da/arki gwo 'pena mancil ma askar iss 'kwanimpa imudhe'd mo gom jwa jin wukina a'di mo tani a'di ki dhala Yuusup bway mo mmokal buñgwar is piti mo be.

⁴⁶ Dhali a'di yolkı burrinyen dhiny e jin kanuwa kan mo dhali a'di ki thul a'di ka 'cesh mo dhali 'tham a'di is ki burrinyen dhiny e jin kanuwa kan mo dhali 'thi a'di mo e jis wosh jin 'kolkunu mo

dhali 'danjkal dhan wosha caaga/ mo mmomu'th 'twaman jis jwa 'twa/ mo be.

⁴⁷ Mariyam Magdaliyya dhala Mariyam jin ta KoYusi parki mo e mo, mo jin 'thikunu a'di nycine/ mo be.

16

Mompinu mo

¹ Dhali ka cima pesu/ peki'd mo tani aMariyam Magdaliyya dhala Mariyam jin ta KoYakuub mo dhala Saluumma mo uni yolkı to kun kuyi mo ki kuy mo, wakan ki uni mini ii mo dhali 'koshki a'di i is mo be.

² Dhali ki mo ta mon'thamo/ ka tee jin t̄wa/a/ ga dhas mo tani uni iikin mo e moŋ'kupaje mo ka tente/ sulki'd mo be.

³ Dhali uni 'kokin mo mmo/o gwo ka rem 'kup mo ki: Kaja sa/ imidi ɬa'cki ana wosh 'peni 'twaman jis jwa mo?

⁴ Dhali uni hilki mo 'kup ki mis mo dhali uni parki wosh e mo mmo'danjkalkunu a'di ka nyaj'ko'd mo haali/ a'di caaca mo be.

⁵ Dhali uni cički bwaman jis jwa mo dhali uni parki wathin dhuruca kamu/ e mo mmoča'bki me'da bim poros mo mmohi'th burrinye/jin ɬa'bki bany bany mo dhali uni merkin mo.

⁶ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Dhalku/ ki mer mo. Um ɻapkina Yesus gi Pa Naasira mo, a'di jin 'koshkunu jwa mo ki cwany'cithan dhul mo. A'di cuki mis mo be. A'di diki di imahan mo be. Hili mo mo ma, mo jin karkina uni a'di nycine/ mo.

⁷ Hili iiku/ mo dhali tor imancık a'di gwo gwo mo dhala Bułerus si'da/ ki a'di midi ya it̄wa/a/ ki um e

Pany Jaliil mo. Dhali e mun mo tani um mini par a'di e mo me'd gwo jin ṭorkina a'di um mo be.

⁸ Dhali uni iikin mo dhali so ka ɳwaça/ 'peni moŋ'kupaje mo haali/ mo jin deenu is mo dhali momer mo pu'dki'd apo/ uni mo be, dhali uni 'koki o gwonj kamu/ ṭal 'de/ mo ki wathinj kamu/ mo haali/ uni ƙo/ki is mo be.

Yesus Piki'da Mariyam Magdaliyya I/is mo

⁹ Dhali ki a'di cukunu mis mo ka'tum ka cim jin ṭwa/a/ ka dhas yan mo tani a'di piki'da Mariyam Magdaliyya i is ntwa/a/ mo a'di jin urkina a'di aruma 'cesh thusi pesu/ ka pije/ mo be.

¹⁰ Ayim yaki'd mo dhali ṭor to gwansan ki uni gwansan kun nyaƙki 'ko ki a'di mo ki uni 'kokin mo mmo'ko ki bwan ditin mo dhali mmoko mo be.

¹¹ Hili ki uni cikki gwo ki a'di diki'd ki e mo dhali mish ma yim mo tani uni 'koki gam gwom piti is mo be.

Yesus Piki Imancik A'di Gwo Isu/ I/is mo

¹² Dhali yan'ko'd mo tani a'di piki unin sun tiya i is mo ki jamasa kamu/ mo me'd jin iikina uni ibway mo mmo/ii bampa/ mo.

¹³ Dhali uni iikin ka nyaŋ'ko'd mo dhali ṭor aris to gwansan ki 'kwani 'baar mo. Hili uni 'koki gam gwom buni is mo be.

Yesus Hashki Uni kun 'Koni 'Kume'd I'ce'dka 'De/ mo

¹⁴ Dhali yan'ko'd mo tani a'di ki pi uni 'kume'd i'ce'dka 'de/ i is uni 'cena mo me'd jin 'kokina uni eya tharabeeesa mo mmoshwa to mo. Dhali a'di ki ƙucur uni ki gwo mo gom gwom buni gun 'kona uni ki gam is mo dhali goma dum buni kun 'bitha'bi'th

mo haali/ uni 'koki gam gwo gi uni gwansan is mo
uni kun parki a'di e mo 'ko'di pim piti jin piyunu
a'di mo be.

¹⁵ Dhali a'di ki o uni gwo mo ki: Iiku/ mo e
mony'ceshi 'baar mo dhali ci gwom 'borga/ eya ris
'kwani 'baar mo kun ukkunu mo.

¹⁶ I/a'di jin midi gam gwo is mo dhali minu mii
ki yi'de/ mo tani a'di iminu iwoth mo be. Hili a'di
jin diki gam gwo is mo tani a'di minu wak mo be.

¹⁷ Dhali jamas mii gwansan mini bath uni
gwansan kun gam gwo is mo: Ki gway pem mo
tani uni mini ura ruma 'cesh ka pije/ mo dhali uni
mini wal 'twa/ ki 'twan thisa tiya mo be.

¹⁸ Uni mini bu'u'tha/ mo. Dhali wakki/ uni
mini pi ton tiya kun 'kon ma t'i'di cine/ mo tani a'di
midi diki shi/uni is mo be. Uni mini dhu me'd buni
apo/ uni gun 'ba'thkin mo, dhali uni minu wac mo
be.

Yesus Shinkunu Bway Momis mo

¹⁹ Dhali yan'ko'd wakan Tapa Yesus 'ko'di a'di
torki gwo e uni mo tani a'di bu'thkunu mo bway
momis mo dhali di'd mo mmoca'b ka bim poros
ma Arumgimis mo.

²⁰ Dhali uni iikin mo mmoci gwo mo eya ris mo
'baar mo dhali Tapa diki'd mo mmonyakka tu'c mii
ki uni mo dhali mmo'da/ki uni gwo kun cina uni
sho'k mo ki jamas mii kun bathkunu mo be. Amen

**Gwo Ma Arumgimis
Uduk New Testament and OT Portions**

copyright © 2005 SIM International

Language: Uduk

Translation by: SIM International

Uduk New Testament and OT Portions

Published by Bible Alliance Mission, 1983.

. If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at www.sim.org.

. This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f734434c-b6bd-5d21-abc6-692c3842e034